

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izjaha vsak dan s svetlo izvedeno nedeljo in prazniki.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 83.

Po zasedanju deželne zbornice kranjskega.

III.

Naši klerikalni poslanci so v deželni zbornici spuščali govorance, ki so bile tako značilne in konfuzne, obenem pa toli neverjetno neresnične in lažnive, da smo imeli zmeraj občutek, kakor bi poslušali sanjarje, nje nezavednega, v hudobni sugestiji jecljajočega omamljenca. Govorili so stvari, ki jih, če jih trezno in pri mirni zavesti preiščljujemo, sami ne verjamejo, ker so brez vsake istinite podlage, docela izmišljene in naravnost zlagane. Govorili so, kakor govorijo slabi igralci slabo memorirane vloge: slišali smo glasove, a prihajali so le iz trebuhov, sree in duša pa vanje nista vedela, in njih razum njih besed ni spremljal. Ali je bila to nevednost, popolna neinformiranost, diletantska retorika, hinavščina ali pa brezmejna zlobnost?

Tako je politični Benjamin — dr. Jare, še pred kratkim docela neznan profesor ponižno in neslavno kranjske gimnazije — kar čez noč hotel postati silna politična potencia. Ta po milosti dr. Susteršica in povsem neumnega slučaja novopečeni deželni odbornik je postal mahoma toli neznanost ošaben, da se je general kakor bi bil naš najvišji sodnik in strah in grozo razširjajoč gromovnik. In mož je sedel z nedosežno domišljavostjo na sodni stol ter si utvarjal, da drži v svoji roki strašen meč, s katerim poseka za vse večne čase vse ugled narodnonaprednega občinskega sveta ljubljanskega. Toda — ojoj! mi nismo videli na stolčku nikakvega imponujočega gromovnika z mečem, temveč čisto neznanega jareca, ki drži okoren muhanik. In smejali smo se mu, ker je slab, zelo slab komedijant, slabši kot najslabši češki »importiranec«. Ta puhli gromek pa je ropotal med drugimi tudi na ljubljansko šolstvo tako-le:

»Kako pa skrbi ljubljanski občinski svet za šolstvo? Deželni šolski svet je pritiskal na ljubljansko občino, naj se vendarle enkrat že sežida na Poljanah dekliška in v kolodvorskem okraju druga dekliška šola. Občinski svet je pa sklenil, da se zgradi ena šola na Prulah, ker jo ho-

če tu imeti občinski svetnik Likozar iz političnotaktičnih razlogov. V to svrhu bodo morali hoditi otroci z Opekarske ceste z ovinkom čez šentjakovski most. Veliko bolj čudna je pa še razbremenitev šole na Ledini. V šolo na Graben bodo morali hoditi v tem mrazu otroci iz Linhartove ulice, iz Pokopališke ulice in iz hiš za Bežigradom! (Backi kriče: Čujte! Čujte!) Na Ledini hočejo zgraditi dekliško šolo. V bližini je plinarica, elektrarna, Binderjeva in Bonačeva tvornica in hiralnica, kjer so nori (!) — c. kr. profesor psuje bedne umobolnike z »norci«. Kako plemeniti! Kako evropski omikano!, in zato trpi tudi pouk na že obstoječi ljudski šoli na Ledini. Tako rešujete vi iz političnih ozirov šolsko vprašanje v Ljubljani...«

Tako je izkušal prof. Jare vzbuditi vtisk, kakor da se ljubljanski občinski svet z vsilo otepa novih šol in da ga mora c. kr. deželni šolski svet šele z najostrejšo brezovko siliti, da začne polagoma razmišljati, kako bi se zgradila kakaj majhna zakotna šola v sredi med »norci« in botežniki, sedi smradu po plinu in lepu. Ta slovenski narodnonapredni ljubljanski občinski svet je — po prof. Jarčevih izjavah — največji sovražnik modernega šolstva, ter je zato ljubljansko šolstvo zanikarno in zanemarjeno huje, kakor v dolenskih Gorjancih, v prelični domovini slovenskega nadpedagoga. A kakšna je istina?

Sedanji občinski svet je po nemški eri prevzel edino petrazredno deško ljudsko šolo na Grabnu, ki je vsaj deloma ustrezala modernim zahtevam šolskega posloplja. Vsa druga šolska bivališča so bila — ne učilnice, nego mučilnice. A tudi Grabenska šola se je pod sedanjim občinskim svetom temeljito adaptovala, vsestransko izboljšala ter razširila v osemrazrednico s 7 paralelkami. Prva deška ljudska šola pa se je rešila iz mokrih, pritihih, blevu slinih prostorov nekdanje stare gimnazije ter se je zanj zgradilo povsem novo, docela moderno šolsko posloplje na Ledini za okroglo 300.000 K. Ko se je ta krasna šola otvorila, ni bilo v njeni okolici ne elektrarne in ne tvornice; da, niti »norcev« (ki spadajo itak v deželno, škandalozno premajhno blaznijo!) takrat še ni bilo. Vse te naprave so nastale šele v zadnjem času ter so od šole še vedno to-

liko oddaljene, da ne doseže šolskih otrok nikak smrad. Ali pa morda zahteva prof. Jare, da naj da občinski svet zdaj to šolo na američanski način ob temeljnih odžigati in na koleših prepeljati tja venkaj za Bežigrad ali pa za Zeleno jamo? — Za in pred šolo na Ledini je še danes širok odprt trg, na desni je široka cesta in na levi širok vrt; potentakem ima šola še danes v popolni meri dovolj luči in dovolj zraka ter ji ni možno prav ničesar očitati. Po vseh mestih so šole stisnjene med hiše; na Dunaju in v Pragi in v Zagrebu so šole celo zagozdene med druga poslopja. Seveda za ljubljano pa zahteva prof. Jare, naj bi stale vse šole sredi obširnega parka smrek in hoi, skozi katere ne more proreti nikak žum in nikak pisk!

Za mestno slovensko dekliško osemrazrednico je sedanji občinski svet dal po potresu zgraditi veliko, vsestransko vzorno šolsko posloplje na Sv. Jakoba trgu ter je zanj žrtvoval okoli 350.000 K. Kje na vsemu Kranjskem poznate enako krasno šolo? Tudi to šolo je rešil sedanji občinski svet iz prejšnjih žalostnih lukov stare, trhle Redute ter jo je l. 1901 izpremenil v palačo, polno luči in zraka.

Za obe nemški ljudski šoli je takisto sedanji narodnonapredni občinski svet poskrbel zadostne in primerne, svetle in zračne prostore v dveh novih hišah ob Erjavčevi cesti. Ako se spominjate prejšnjih nemških učilnic v stari, umazani, smrdljivi »krešiji« ter v nekdanji ozki, nizki in temni »glavni stražnici« ter jih primerjate z današnjimi šolskimi sobami, morate priznati, da se je okužen kmečka koč izpremenila v elegantno vilo!

In za šolske otroke na Barju se je tudi zgradila najlepša nova šola sredi velikega šolskega vrta, medtem ko so ticali poprej barjanski šolski otroci v neki adaptovani šupi privatne hiše »št. 1.« na Izanski cesti.

Za predšolsko mladino je otvoril narodnonapredni občinski svet oba mestna slovenska otroška vrtca s 4 vrtničaricami ter je s tem rešil slovensko mladež nastavljenim mrežam ljubljanskega nemštva. Zdaj pa se snuje za Vodmat 3. otroški vrtec.

Toli protišolski občinski svet pa je povzročil tudi otvoritev (1901) nove III. mestne deške ljudske šole na Erjavčevi cesti ter jo je mahoma, kakor vse prejšnje, opremil z najmoder-

nejšimi učili. Za to novo šolo je najel hišo Kranjske stavbne družbe.

In kdo je zgradil in odprl vsemu slovenskemu narodu prekrasno višjo dekliško šolo, ki se preosnavlja polagoma že v dekliški licej? Kdo je postavil ob Bleiweisovi cesti impozantno poslopje po vzornih načrtih specialista-arhitekta prof. dr. M. Fabiani-ja? Ali so to mar storili Nemci ali klerikalci? Okoli 300.000 K je stala že doslej ta idealna šolska stavba, v kateri se v posebnem pedagoškem tečaju pripravljajo absolventke mestne višje dekliške šole že par let celo za učiteljski poklic ter se vzgajajo v drugem, trgovskem tečaju slovenska dekleta za trgovske stroke! Ali vsega tega prof. Jare ne ve ali pa noče vedeti? Najzabitejši ljubljanski filister pozna velike zasluge občinskega sveta za izredno nagli in lepi razvoj ljubljanskega šolstva, vsak človek vidi vse te razne nove šolske zgradbe ter mu je znano, kako rapidno se po vseh teh šolah množe razredi in kako jim od leta do leta priraščajo nove vzorednice. Le prof. Jare se — iz nevednosti ali zlobe, se vprašujemo vnovič — beseduje brez sramu in poštenja v javni seji deželne zbornice, da ljubljanski občinski svet za šolstvo ne skrbi! Resnično, quia Dii odere, ma lum pedagogum fecere! Zakaj zelo slab pedagog je, kdor javno taji vsakomur očitno istino, ali kdor se sam ne more ničesar naučiti, pa uči druge laži!

Prof. Jare se je drznil trditi, da je c. kr. deželni šolski svet pritiskal na občinski svet zaradi zgradbe novih šol. Zakaj mož ni prečital aktov, ki so mu izvestno na razpolago, da h ne zagrešil tako grde neresnice! Ljubljanski občinski svet je že leta 1903 (prosimo, danes je že l. 1910!) sklenil, da se zgradi na Poljanski cesti novo veliko šolsko posloplje za II. slovensko dekliško osemrazrednico in za III. slovensko deško petrazrednico. Že l. 1903 je nakupil bivši Gestrinov svet od Slovenskega pisateljskega društva ter je nemudoma povelil arhitektu prof. dr. M. Fabianiju naloge, da izdelata načrte za to veliko šolsko stavbo. G. Fabiani je to naloge sijajno izvršil ter je izdelal tudi proračun, ki je izkazoval okroglo 711.000 kron strokov. Občinski svet je hrepnel za tem, da se začne z zidanjem čim najhitreje, toda glej, deželni zbor zaradi klerikalne objestnosti ni zboroval. Že leta 1905 je hotel ljubljanski

občinski svet dobiti pooblastilo, da si za zgradbo že opetovano omenjene šole najame posojilo, toda brez pritrdila deželne zbornice se to ni moglo zgoditi. In tako so načrti s proračunom vred čakali in čakali... lepših vremen...

Med tem pa so se razmere izpremenile. Prvotno na Prulah projektovana državna obrtna šola se zgradi na Mirju in s tem izgubi šentjakovski okraj izdaten vir dohodkov. Ker je ta okraj že izgubil Zabajk, bi bila zanj še nova izguba, namreč izguba državne obrtne šole, morda usoden gospodarski udarec. Ne pozabljajte, da bi bil ta udarec bolel članovnike šentjakobskega okraja vseh strank ter da bi bili klerikalni hišni posestniki, trgovci, obrtniki i. dr. prav tako prizadeti, kakor pristaši narodnonapredne strake. A ne le ta razlog je bil merodajen, ko se je sklenilo, da se zgradi nova deška ljudska šola v šentjakobskem okraju, na Prulah. Dognano je namreč, da zahaja iz šentjakobskega okraja okoli 300 dečkov na oddaljeni Graben. Ker se zvežejo Prule vrhu tega še z novim mostom z Opekarsko cesto, bode nova deška ljudska šola na Prulah imela takoj več ko preveč učencev; zdaj že prapopolnjen Grabenska šola pa se izdatno razbremenijo. — Prof. Jare je torej izustil največjo nesmisel, ko je trdil, da bodo morali hoditi otroci z Opekarske ceste z ovinkom čez šentjakovski most, zakaj nobenemu otroku ne bo treba hoditi čez šentjakovski most, pač pa čez novi most z Opekarske ceste po najbližnji poti na Prule. Dečki iz Pokopališke ulice in iz hiš za Bežigradom so že od nekdaj vsolani na Ledino, v bodoče pa bodo zahajale deklice iz navedenih strani v novo dekliško šolo, ki se zgradi na oglu Čopove in Pristavske ulice. Šoli na Prulah in Čopovi ulici se zgradi-ta še letos, ker so načrti že odobreni. Zavlačevanja je kriv edino deželni zbor in odbor, ker le ta dva sta že davno zrele načrte občinskega sveta v izvršitvi zavirala. Ako bi ne bilo objestnosti klerikalcev, bi stala na Poljanski cesti že več let krasna šolska palača in danes bi mogel občinski svet misliti že na nove šole. Le deželni zbor je torej zakrivil, da nima Ljubljana že danes dovolj zelo nujno potrebnih ljudskih šol, — občinski svet pa je brez deželne zbornice vendarle storil kar je mogel a tem, da je otvoril v zadnjih dveh letih vsaj de-

LISTEK.

Marko, Luka in Dioniz.

Spisal Ivan Cankar.

Neki oče je imel troje sinov. Prvem je bilo Marko ime, drugemu Luka, najmlajšemu pa Dioniz. Ko so dorasli, jih je poklical ter jim je rekel:

»Stari in pametni ste dovolj, da se ravnate sami! Pojdite v svet ter si ustvarite življenje, vsaki po svoji moči in po svojem daru. Kadar se povrnete, izročim dom tistemu, ki ga bo najbolj vreden.«

Odšel jim je doto, blagoslovil jih je, sinovi pa so se napotili v svet, vsak po svoji cesti. Trdo in počasi je stopal Marko, kakor da bi noge iz zemlje rval; priljudno in gospodsko je hodil Luka, vsak korak mu je bil poklon; Dioniz je poskakoval ter prepeval.

Čez dolgih devet let so se povrnili na rodni dom. Oče jih je vprašal:

»Sinovi, kako ste se ravnali in kaj ste dosegli?«

Moško je stal Marko pred njim. Višji je bil skoraj od očeta samega; kakor je bil mlad, se mu je valila temna brada na široke prsi.

Marko je govoril:

»Najprej je Bog zemljo ustvaril, nato pa človeka, da gospodari. Prvo je zemlja, zemlja je vse. Kdor gospodari nji, gospodari ljudem. Osvajal sem si jo, peč za pečjo, korak za korakom. Na zemljo sem gledal, nikamor drugam. Suval sem jih v jarek, če so padali pred moja kolena; kder mi je zastražil pot, se je zgrudil. Le pesem zemlje sem poslušal, ničesar drugega; ne prošnje nisem slišal, ne kletev, ne joku, ne hropenja umirajočih. Bogata in rodovitna je moja zemlja, zakaj s krvjo je pognojena. Zdaj raste sama in se širi; le z očmi premerim mejo, le z roko ji ukažem — pa se odmika v daljavo preko njiv in senožeti. Tako je rodila moja doto devetkratno; in vsako leto bo žetev devetkratna!«

Oče se je ozrl na Luko.

Gospodsko je stal Luka pred njim in se je smehljaj. Obleden je bil po mestno; ves lep, gladek in počesan je bil.

Luka je govoril:

»Nisem kupoval njiv, senožeti in gozdov; kupaval sem najdragocenejše in najplodovitejše blago: ljudi sem kupaval. Dragoceno blago, ali za pametnega kupca najcenejše! Videl sem jih, kako so prišli na semenj s praznimi rokami, cigani in postopači; ko so se vračali, so bili graščaki. Sladka beseda, mehka roka, slata obljuba, lep smehljaj — to je naš kovan-

denar. Tisti, ki tega denarja nimajo, nam očitajo, da sleparimo ljudstvo, da smo hinavci in licemerji, da si stavimo graščine na svetu očiglasen siromakov. Njih očiti pa so gola zavist. Nesramen kupce, ki bi govorili: Ne, prijatelj — cena, ki si jo rekel, je preskromna; plačam ti devetkrat toliko! — Nikjer ni ukazano, da bi zdravil slepec in gluhe, da bi lakovernim vero izganjal, neumnim pamet delil. Poče se jim sladkih besed, zlatih obljub in lepih smehljajev — nate jih, na izbiri, v izobilici: Varčeval nisem s tem svojim kovanim denarjem, pa mi je rodila doto devetkratno sad. Češčeno je moje ime. brez števila je mojih udanih sužnjev. ki radovoljno vlečejo v klanec moj zlati voz!«

Tako je govoril Luka; oče pa se je ozrl na Dioniza, svojega najmlajšega sina.

Dionoz je stal pred njim ves kuštrav in siromašen. Podoben je bil popotnemu gošču; majhen, droben, bos, golokrok; oči pa so bile svetle in so se veselo smejale.

»Kaj si napravil s svojo doto?« ga je vprašal oče.

Dionoz je govoril:

»Kaj da sem z doto napravil? Komaj še vem, da sem jo imel! Morda sem jo na beli cesti izgubil, morda sem jo po spomladanskem polju raztrosil, morda sem jo v krčmi zapil. Kaj mi doto? Nisem kupeval, preda-

jal sem! Prodajal vernim kupcem veselje in bridkost, hrepenenje in zadovoljenje; časih so jemali in so bili hvaležni, časih pa so me sredi ceste pretepli. Kaj tisto — plačilo je plačilo, pa bodi cekin ali gorjača! Mno-gokdaj sem bil žejen in lačen, malokdaj napojen in nasičen. Kaj tisto — eno solnce sije lačnim in sitim! Zdal je, recimo, zdajle sem hudo lačen. Oče, pridajte doti še kos črnega kruha!«

Tako je govoril Dioniz. Oče pa je razsodil:

»Tvoj, Marko, bodi očetni dom! Zemljo, komur je zemlja mati in sestra in ljubica! Gospodaril boš telesom, močan in teman gospodar... Tebi, Luka, ni treba zemlje, večji je tvoj blagor: gospodaril boš dušam, sam brez duše! Ne boš jih videl, Marko, ko bodo umirali pod tvojimi težkimi koraki; amejal se jim boš, Luka, ko bodo preklinjali tvojo ime!... Kje pa je tvoje kraljestvo, o Dioniz, najmlajši otrok moj? Tvoje kraljestvo je onkraj življenja, onkraj teles in onkraj duš! Zapravi si posvetno življenje, zato boš večnega deležen — največji je tvoj blagor, o Dioniz! Doto pa sem vam bil odtel vsem po pravici in vsakemu enako; ne primaknem več niti drobtine črnega kruha. Sam si gledal, sam glej!«

Tako je razsodil pravični oče ter je umrl.

Saj sem ti pravila!

(Konec.)

»Ti punca, ti! Ti si bila na božji poti, da! Seveda, le na kakšni! To bi rada vedela! Saj si vsa pijana, ali si se v cerkvi napila, pri svetemu Valentinu?«

Mati je kregala svojo hčer, ki se je pravkar tiho vrnila, vsa zbegana in plašna. Njene oči so se iskrale in kot razpaljene so bile njene zenice. Lica so ji bila zaripljena, in pod očmi sta se vila temna, plavkasta kolobarčka. Sedela je na postelji in molčala.

»Ali ti je dal svetnik vina, ali pa si pijana od molitve? Oh, dekle, še cerkve videla nisi od znotraj. Saj vidim kakšna si! Kaj pa ti je? Tina, saj si vsa omamljena in zmočena! No, kaj so pa pridigali v cerkvi, če si bila?«

Deklica je bila tiho nekaj časa in nato je spregovorila:

»Od svetega Valentina.«

»Seveda, od svetega Valentina, če je pa danes njegov god, in če je njegova cerkev. Ali naj pridigajo od svetega Kljukca ali od svetega Pavlihe ali od Štampiharja? Vidiš jo, da nič ne veš!«

Tinica je vzela robec iz žepa in ga pritiskala na oči.

»No, kaj so pa povedali od svetega Valentina? Povej, če si kaj ali-čisto!«

kliško pripravljajnico »Mladike«. S to pripravljajnico, ki je jako srečno situirana, je prav dobro nadomestiti nedostajajočo II. slovensko deklisko ljudsko šolo.

Taka je torej istina, in nas ni sram, da se z besedami poštenjaka prof. Jarca niti izdaleka ne krije. Toda Jarca menda misli: »Reci, da ti ne poreče«, ter bije po obč. svetu, ker se je bai za — lastni nos.

Velika je nesramnost, s katero si upajo Jarca in jarčki blatiti narodno-napredno stranko, da bi odvrnili pozornost od svoje kulturne sterilnosti in prosvetne impotentnosti. Toda gospoda se je motila, ako je pričevala, da njih početja ne bomo znali razkrinkati. V hiši obseena naj se ne govori o vrvi! Stranka, ki je odrekla vsako podporo dežele slovenskemu gledališču, Slovenski Filharmoniji in Glasbeni Matici, stranka, ki je iz gole sovraznosti do šolstva in učiteljskega preprečila regulacijo učiteljskih plač, — stranka, ki je odrekla podporo mestni višji dekliski in državni obrtni šoli ter je mestni občini preprečila projektovani prizidek k dekliskemu liceju, — taka stranka ni kulturna in življenja ni sposobna. Ubila bo sama sebe. Terorizem in podkupovanje sta namreč orožji, ki se skrhata najhitreje, tem bolj, če sta oprta le na laž in utajevanje. Zato pa se prav nič ne bojimo bodočnosti, ki je neizbežno naša, ter stopamo mirno dalje in naprej. Saj slovenska domovina ne leži kakor otoček sredi Atlantskega morja, nego nas obdaja okoli in okoli Evropa s svojo z vsakim dnem silnejšo, velikelepnejšo kulturo. Celo Kitajski zid ima že ogromne vrzeli in predore! Pa da bi bili Slovenci slabši od reakcionarnih kitonoscev?

Cato.

Ali so klerikalni sleparji v resnici vsegam g.čni?

Pravo čudo dvajsetega stoletja so priprave za občinske volitve v Zelenikih. Ze 20. novembra lanskega leta je potekla doba sedanjega odbora in je županstvo, prisiljeno po e. kr. okrajnem glavarstvu razgrnilo 19. decembra l. l. imenik volitev v vpogled. Zgodovina imenika je pa taka: Župan je prejel dne 3. decembra izkaz volitev, na račun občine od e. kr. davkarje v Škofji Loki, nakar ga je nesel v delavnico najnovejšega »kovača« župnika Valentina Marčiča, kateri je po šestnajstih dneh izdelal iz tega izkaza karikaturu, po kateri bi mogli pri teh volitvah klerikalci zmagati vsaj v dveh razredih, nadejajoč se, da volilci narodno - napredne stranke ne bodo prišli na sled temu sleparstvu.

Ko pa je došlo županstvu toliko reklamacij proti temu imeniku, da so mogli izvršilni organi svete kato-liške stvari spoznati, da s tem sleparstvom ne morejo ničesar doseči, — pa so hoteli pri seji dne 7. januarja t. l. vtihotapiti štiri častne občane, kateri bi jim odločili zmago v prvem razredu. — Javnost naj izve, kako se je vršila ta seja radi častnih občanov! Vsakega imenujem že naprej lažnika, kdor bi proti temu poročilu hotel pod imuniteto »Domoljubovoga« urednika do dejstva zanikati.

»Zobje so ga radi boleli, in pod javorjem je ležal. Traminca je hodil pit k Boštjani —«

»Kaj? Dekle, ali se ti meša?«
Tinica se je vsa stresla. Kmalu bi se bila izdala, nevede je zamenjala svetnika Valentina s svojim Adolfom.

»Zobje so ga boleli? Torej ti mišliš, da svernike tudi bole zobje kot nas, grešnike?« Mati je hudo pogledovala svojo hčer, in jezno nagubeno ji je bilo čelo.

»Saj nisem tako rekla. Mene so boleli zobje! Valentin je pa šel k naši in lezel pod javor.«

»Kaj? Pod javor je lezel? In traminca je pil? Dekle, ali si res tako pregrešna, da misliš kaj takega o svetih moških?«

Drhtela je Tinica in grizla robec; a dve solzi sta lezli po njenem obrazu, in se kar sproti manjšali v oguju gorečih lic.

»Ne! Ado —«

»Adolf! Kaj je z Adolfom? Ali si bila z njim? Čakaj me, ti deklina deklinasta!«

Mati je stopila k njej in jo prijel za lase.

»Zareklo se mi je le!« je hitela in se naglas zajekala.

»No, no, zdaj pa vpijee«, je rekla mati in šla iz hiše. »Bom že zvedela, kje si hodila.«

Tinica se je oddahnila. Slekla je nedeljsko krilo in zopet sedla. Tako polna ji je bila glava, in tako čudne in zmešane njene misli. Bilo jo je sram samo pred seboj, zatiskala je

Pri tej seji je bilo navzočih s županom enajst odbornikov. Vseh skupaj je 12.

Ko župan predlaga, naj se izvolijo nekatere za občinske zaslužne!?! moze za častne občane, predlaga svetovalec Hvalček, da se izvolijo g.: »Ivan Krek, Ivan Šušteršič, Franc Demšar in Evgen Jare. Nato so napredni odborniki zahtevali kakor en mož, naj jim predlagatelj oziroma župan pojasni, kake zasluge imajo ti zagrizeni nasprotniki naše občine. Nihče ni vedel dati na to odgovora. So se pač premalo sporazumeli! Ampak samozavestno je predlagatelj vstal in zahteval, naj se o njegovem predlogu glasuje, nakar so je napredni odborniki med hrupno njim namenjeno ovacijo navzočih občanov pravčasno odkurili in s tem te (po dr. Trillerju) nečastne občane skozi klo-buk pihnil. Ostali kler.odborniki bili so kakor politični cuki in vsled nesklepnosti seje ne pisali, niti podpisali zapisnika.

Po tej seji pa prične raznašati župnikov ljubljence, občinski svetovalec Strajner, da so častni občani izvoljeni in je tudi resnično župan pri naslednji seji 12. januarja hotel tozadevni zapisnik prečitati, kate-rega pa dan poprej niti ni še imel. Eden odbornikov je izjavil, da, ker se vrše taka sleparstva in lumparije, pošteti ljudje ne morejo sodelovati in je tudi v resnici vsah pet odšlo.

Ko so ti sleparji spoznali, da jim bo de tudi s častnimi občani šlo vse njihovo prizadevanje tja, kamor spada, pa je župan kar samovoljno ustavi vse volilne priprave. Naj se nihče ne vara, da bi bil on sam temu zmožen, a pustil je javno nabiti, da se volilno postopanje prične na novo in vsled tega, ker je pomotoma prišlo v imenik več davkoplačevalcev, ki niso več volilci! Naše občinstvo, ki je v resnici vsled zavlačevanja volitev že skrajno razburjeno, se je po takem postopanju odločilo, da zadevo osebno pojasni pri e. kr. okrajnem glavarstvu in se je v resnici podala deputacija 14 občanov 14. januarja tja.

Glavarstvo, upoštevajoč upravičeno razburjenje občinstva, je nato županstvu doposlalo sledeči odlok:

Županstvu občine Zeleniki.

Poslovna doba tamošnjega občinskega zastopa poteka je 20. novembra 1909 in je županstvo na tukajšni ukaz z dne 10. oktobra 1909, št. 24.009, tekotom meseca grudna 1909 pričelo s pripravami, da se izvrše nove volitve.

Pri tem pa je g. župan postopal tako pomanjkljivo in v nasprotju s tozadevnimi zakonitimi odločbami, da je vzbudil opravičeno ogorčenje volitev, ki so se opetovano ustmeno in pa pismeno zatekli do okrajnega glavarstva, da si osiguri postavno postopanje.

Tako je gospod župan, kakor sam priznava, opustil v § 12. občinskega volilnega reda predpisani zaznamki volitev.

Volivne imenike sestavi je na podlagi davčnega izkaza, ki mu ga je naredil e. kr. davčni urad v Škofji Loki. Pozvan, naj predloži ta izkaz, da se bo okrajno glavarstvo vsled podanih pritožb zoper volivni imenik prepričalo, so se li volivni imeniki pravilno po § 13. volivnega reda sestavili, se izgovarja, da ga je izgubil in ga ne more predložiti, ko je poprej, in sicer dne 19. januarja 1910,

št. 57, poročal, da ni volilnih imenikov točno po tem izkazu sestavil, ter da je zlasti izpustil osebe, ki niso več davkoplačevalci.

Ker je povsem neverjetno, da bi e. kr. urad izkazal take osebe, ki niso davkoplačevalci, je sam, da je županstvo namenoma pri sestavi volivnih imenikov nepravilno in svojevoljno postopalo, kaj upravičen.

Krčil pa je g. župan zakon tudi in sicer § 17., odstavek 2. volivnega reda, ker ni razglašal o razpoložljivih volivnih imenikov javno nabil, temveč ga je dal le ustmeno razglasiti.

Skrbel pa tudi ni gospod župan, kakor je bila to njegova dolžnost, da bi bili volivni imeniki skozi ves čas razpoložljivi vsakemu na vpogled, temveč je bil za časa županove odsotnosti dne 8. in 9. januarja t. l. vpogled prekinjen in so morali občinci, ki so hoteli ta dva dni volivne imenike vpogledati, zapustiti brez-uspešno in nejevoljno občinski urad.

Skrajno pristransko postopanje gospoda župana spravilo je del občinskih odbornikov v po-očaj, da so bili prisiljeni upreti se nadaljnjim nezakonitostim, kar je imelo posledico, da se ni mogla izvoliti v § 17., odstavek 3., določena reklamacijska komisija in je bilo s tem onemogočeno nadaljevanje volilno-pripravnega postopanja.

Uvidevši ta položaj, je potem g. župan, ki je konečno sam prišel do prepričanja, da se je odstranil od po zakonu določene poti, iz lastnega nagiba, seveda zopet protipostavno, ker mu v to niti občinski zakon, niti občinski volivni red ne dajeta nikakega pooblastila, razveljavil celo volilno pripravno postopanje.

Vse te pomanjkljivosti in nezakonitosti povzročile so sicer, da so vse dosedanje volivne priprave ničeve, a le nadzorovalna politična oblast jih zamore razveljaviti, kar se s tem tudi izrecno zgodi.

Ker pa je okrajno glavarstvo prišlo do spoznanja, da zahteva javna korist popolno pomirjenje vsled dosedanjega županovega postopanja skrajno vznemirjenih občanov, ter da se v dosegu tega novo volivno-pripravno postopanje nikakor ne sme več poveriti županstvu, ki je dokazalo, da ni v stanu izvršiti volivne priprave tako, kakor to zakon veleva, se ukrene, opiraje se na določbe § 57., odstavek 3. občinskega reda za Kranjsko, da bo nove volilne priprave izvršil e. kr. okrajni komisar tega okrajnega glavarstva gospod Oton Merk in sicer na občinske stroške.

Poslovanje tega e. kr. komisarja v tamkajšnjih volivnih zadevah prične takoj in bo najprvo sestavil in razpoložil nove volivne imenike.

Županstvu se ukaže, se po vseh njegovih volivnih postopanja se tikajočih ukrepih strogo ravnati in mu mora biti občinska pisarna tako za razpoložitev občinskih imenikov kakor tudi za vsa druga uradovanja vsikdar na razpolago. Seveda razpolago v teh zadevah tudi čez občinske funkcije. O morebitnih reklamacijah razsojeval bo samostojno ta gospod, e. kr. komisar, v drugi instanci pa okrajno glavarstvo.

Ta določba stopi takoj v veljavo in ni proti njej dovoljena nikaka pritožba, ker izvršuje volivne posle občine le v prenešenem delokrogu in je upravná politična oblast vsikdar upravičena po izprevidu odvzeti jih občinam.

bolečina, moja nada, moja tolažba, sen mojega življenja, moje vse, vse —«

Zaihtela je in zaplakala. Zaplakala je divje in radost in čbup je klical iz njenega glasu.

In ko je prišla tretja nedelja v deželo, sta šla mati in hči na sprehod. Zakaj ne bi šli na Rožnik, je mislila skrbipolna mati, in tako sta šli na Rožnik. Solnčno in gorko popoldne je plavalno nad zemljo, metulji so se lovili po cvetju, in ceste so bile vse rdeče in bele od samih deklic, ki so hodile s svojimi materami ali tetami.

»Vidiš ga, vidiš ga!« je dejala Tinčina mati in pokazala za dolгим fantom, ki je izginil med pisano množico.

»Se že boji! Da le mene zagleda, pa že smukne! Smuk! In nikjer ga ni. Tina, povem ti, tale kajon ti bo še tako zaigral, da gaš boš pomnila svoj živ dan. Torej, zdaj je pravi, da je dohtar! Ti presneta bezgavka, da mu človek res ne more drugače reči! Kakšen dohtar je! To bi rada vedela! Strgan dohtar! Le voglej ga enkrat! Vse sčefrane hlače nosi, in ves je oguljen ter umazan. Ta kajon! Pa gre in te takole zmoti, da ponoči že spati ne moreš.«

Tinica je molče poslušala in časih lahko vzdihnila.

»Več, on je toliko dohtar, kakor moj čičem. Plašar je in nenridiprav; za budo že hudobarji vlačili za lase po neku in z gorčo smolo mu bodo zalili tista lažajva usta, kajone!«

Priloženi razglas je takoj po krajni navadi objaviti in na občinsko desko pribiti.

Tozadevno potrdilo predložiti je smejaj v teku 14 dni.

Vse predložene reklamacije, ki se bodo slučajno upoštevale pri sestavi novih volivnih imenikov, izroče se g. komisarju.

Za morebitne pritožbe zoper te imenike bo seveda določen svoj čas nov rok in nimajo dosedanje in tu pridržane reklamacije nobene veljave, o čem naj se v zadevi morda tamkaj poprašajo stranke obvesti.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 24. januarja 1910.

Ali občinstvo je danes še veliko bolj razočarano, kajti niti županstvo ni storilo tega, kar mu naroča glavarstvo, niti glavarstvo ne tega, kar je na podlagi tega odloka primorano storiti, ako hoče, da občinstvo ne izgubi zaupanja v zakone in oblasti.

Vsa ta razočaranja so primorala nekatere občince, da so se šli informirati h gospodu okrajnemu glavarju 10. t. m. Ko je uradoval tu, se pritožili radi postopanja županstva in vprašal, zakaj da se še ni pričelo novo volilno postopanje. Gospod okrajni glavar pa je dal tak odgovor, da smo prišli do spoznanja, da je deželna vlada v Ljubljani podrejena škofu, okrajna glavarstva pa raznim župnikom. To so neovrgljiva fakta, ki jasno kažejo razmere kakor se razvijajo na podlagi tako svete katoliške vere.

V poduk dr. Šušteršiču.

Pri debatah o novem deželnem občinskem redu in zlasti tudi pri razpravi o novem ljubljanskem mestnem statutu so navajali govorniki S. L. S. kot najglavnejši protiarargument napram razširjevalnim predlogom naprednih poslancev zlasti z ozirom na uvedbo splošne in enake volilne pravice omejevalne določbe državnega občinskega, kot okvirnega zakona. Še pri eni zadnjih »ljubljanških« debat je povdarjal posl. Šušteršič v polemiki proti posl. Ganglu — »g. tovariš Gangl je popolnoma prezrl — seveda on ni jurist — da eksistira neki okvirni zakon — državni zakon katerega v deželnem zboru spremenjati ne moremo, in da ta državni zakon v čl. XI. izrecno zahteva, das Landgesetz regelt die Bildung der Gemeindevertretung durch eine Wahlordnung mit gebührender Rücksichtnahme auf Sicherung der Interessen der höher Besteuerten. Iz tega jasno sledi, da splošne in enake volilne pravice v občinah uveljaviti ne moremo, če bi jo tudi hoteli.«

Poslanec Šušteršič v tej svoji izjavi izrecno poudarja pravno možnost oziroma nemožnost uvedbe splošne in enake volilne pravice v občinah. Na raznih shodih klerikalne stranke so se posamezni govorniki na ta državni občinski zakon tudi redno sklicevali in služil je kot glavni argument v celi »občinski kampanji«; z eno besedo: edino oviro, ki je onemogočila da privede klerikalna večina svoje demokratske principe v zadevi občinskih volitev — v Ljubljani in na deželi — do popolne veljave, tvorijo baje nepremagljive in neprestopne določbe drž. obč. zakona.

Morda je dobro pribiti, da je ravno ta argument izmed vseh najslabši, ter z jurističnega stališča (na

katero se je ravno posl. Šušteršič izrecno postavil) sploh ne velja. Resnica je namreč, da ta državni okvirni občinski zakon navzlic svojemu čl. XI. danes ne more braniti deželnemu zakonodajstvu uvedbe splošne in enake volilne pravice v občinah. Kratek pregled ustavopravnega položaja to v polni meri in nedvomno potrjuje.

Okto-brski diplom z l. 1860. je od-kazal »alle Gegenstände der Gesetzgebung, welche sich auf Rechte Pflichten und Interessen beziehen, die allen unseren Königreichen und Ländern gemeinschaftlich sind« (čl. II.) državnemu zboru (svetu), druge zadeve pa spadajo pred deželne zbore, v kolikor ne nastopa kompetenca takozvanega ožjega drž. zbora (sveta) [čl. III.]. Februarski patent z l. 1861. s katerim so se določbe okto-brskega diploma »izvršile«, vsebuje kot priloge 15 v bistvu še danes veljavnih skoraj identičnih deželnih redov in dež. volilnih redov. § 18. teh deželnih redov našteva taksativno takozv. deželne zadeve (Landesangelegenheiten) med njimi sub. II., 1 »die näheren Anordnungen innerhalb der Grenzen der allgemeinen Gesetzgebung in betreff der Gemeindegesetzgebung.« Na tej ustavopravni podlagi temelji državni okvirni občinski zakon z dne 5. marca 1862 drž. zak. št. 18., na katerega čl. XI. (glej zgornj) »se sklicuje posl. Šušteršič. Nedvomno pomenja ta člen neprekosljivo mejo razširjenja občinske volilne pravice in velja kot absolutna evira splošnega in enakega volilnega prava.

Toda jurist dr. Šušteršič bi se smel sklicevati na ta okvirni zakon sicer še v letu 1866. nikakor pa ne več po decembrski ustavi oziroma državnem osnovnem zakonu z dne 21. decembra 1867. št. 141. S tem zakonom niso le derogirane določbe februarskega patenta, v kolikor nasprotujejo omenjenemu drž. osn. zakonu temveč tudi v istem obsegu določbe deželnih redov, po reguli »lex posterior —«

§ 11. tega zakona, ki našteva zadeve spadajoče v delokrog državnega zbora taksativno, pa pridržuje od vseh občinskih zadev državnemu zakonodajstvu edino le uredbo domovinske pravice. Vse druge občinske zadeve spadajo principijelno v delokrog deželnih zborov (§ 12. l. c.) zlasti torej tudi vsaka reforma občinskega volilnega reda z edino v drž. osn. zak. 21. decembra 1867, št. 142, čl. 4 al. 2 izrecno določeno omejitvijo (»Allen Staatsbürgern, welche in einer Gemeinde wohnen und daselbst von ihrem Realbesitze, Erwerbe oder Einkommen Steuer entrichten, gebührt das aktive und passive Wahlrecht zur Gemeindevertretung unter denselben Bedingungen, wie den Gemeindeangehörigen«), ki pa gotovo ne nasprotuje splošni in enaki volilni pravici.

In ker velja tudi za razmerje med deželnim in državnim zakonom načelo »lex posterior derogat priori« t. j. ker uniči mlajši deželni zakon nasprotujočo mu določbo starejšega državnega zakona, je jasno, da je mogla S. L. S. z jurističnega stališča brez vseh pravnih pomislekov v Ljubljani in na deželi privedi svoja demokratska načela glede reforme občinskega volilnega reda do popolne veljave — ako bi bila hotela.

Z odličnim spoštovanjem

A. K. — Praga.

pod večer, ko se je luna zableščala na nebesu in je šla sova na svoj nočni plen.

»Na, sedaj pa imaš! Ali ti nisem pravila? Ali ti nisem rekla, da ti bo pokazal vraga; potlej pa izginil. Na, sedaj pa imaš!«

Mati je sedela za mizo in brala levite svoji hčerki, ki je ležala v postelji in strmela predse z vodenimi, plahimi očmi.

»Da, da! Z doktorjem v kompaniji, se je lagal.« Zdaj pa vidimo, s kakšnim doktorjem! S satanom je bil v kompaniji, zapeljal te je in jo porisal, da ni več ne sledu o njem. Tudi on je šel menda na Nemško, kakor Marijankin hlačan. Saj sem ti rekla, da sta oba enaka, da so vsi moški enaki, da so vsi gumpci in kajoni. Zdaj se pa le glej, kaj boš z otrokom! Ali je bilo tega treba? Ali je bilo tega nama treba? Poglej, kako bi zdaj lahko živeli! Na, zdaj je prišla pokora na svet, in nič več se je ne iznebiš. Saj sem ti pravila, zakaj me pa nisi poslušala! Na, kdaj je bilo? Pod Rožnikom sva sedeli, in ti si silila v les. Zakaj si silila? Vidiš, sam hudič te je zmotil. Saj sem videla tvojega Adolfa, tistega Adolfa, ki je že visel na vislicah, in ki ga bodo gotovo še hudobarji dobili v pesti. Na, sedaj imaš pa, kar si iskala.«

Tinica je zatiskala oči in tilo jokala.

C. Golar.

Mejniški zakon.

Deželni zbor kranjski je v svoji 21. seji dne 26. januarja t. l. na predlog upravnega odseka glede ustanovitve zakona »o postavljanju mejnikov in pregledovanju občinskih in lastninskih mej pri zemljiščih« sklenil:

»Z ozirom na nujno potrebo, da se ugotove in varujejo fizične meje zemljiških posestev, se naproša c. kr. vlada, da čimprej predloži državnemu zboru načrt v obliki okvirnega drž. zakona o mejnjenju in reviziji lastninskih mej pri zemljiščih in stabiliziranju in reviziji katastrskih merskih točk.«

Poročevalec poslanca Schollmayer - Lichtenberg je obširno utemeljeval potrebo takega zakona, o katerem se je govorilo tudi že v državnem zboru, ter prepustil omejitve kat. oblastvom, razvidnostim zemljemercem. Ustanovil naj bi se okvirni državni zakon, na podstavi katerega bi se potem izdali deželni zakoni.

Posl. Piber zahteva, da se vse delo prepusti deželni komisiji za agrarske operacije.

Posl. Višnikar pozdravlja predlog upravnega odseka, izjavlja pa, da se glede pristojnosti oblastev ne strinja povsem s izvajanjem poročevalca, ter potem nadaljuje približno tako-le:

Kdor ima količjak izkušnje v tej stvari, mi bode priznal, da je zakon, kakor ga predlaga upravni odsek, zelo umesten in potreben. Pravde zaradi zemljiških mej, zaradi lastnine, so navadno najbolj strastne in mnogokrat zelo drage. Posebnost takih pravnih je, da so toliko težje, čim manjši je predmet tožbi. To je popolnoma naravno, ker so pri malenkostnih stvarih dokazi težavnejši. Mnogokrat gre boj med katastrsko in posestno mejo, a niti eno niti drugo ni zanesljivo. Gre se večkrat za par palcev zemlje, kjer je izid pravde čisto negotov, ako se stranke ne poravnajo.

Najbolj nezanesljive in negotove so pa gozdne meje, katere se najložeje zarasejo in polzgube, ker se gozdi navadno ne uživajo vsako leto. To velja zlasti pri jelovini. V prejšnjih časih, ko so bili gozdi malo vredni, se na meje ni toliko pazilo in tako so izgubile. Poleg tega so se mejna znamenja, takozvane zalise ali tešnje, delale navadno samo na drevju in večkrat daleč narazen, kar je nepravilno in provzroča pogostne prepire. Ko se poseka zaliseno drevo, izgine z njim tudi mejno znamenje. Večkrat se delajo take zalise enostransko v nenavzočnosti mejašev ter so brez veljave. Posestniki se sklicujejo na svoje očete, ki so pa tako malo razločevali, kaj je moje in tvoje, kakor si novi. Nastanejo kaotične razmere. Mapa je nezanesljiva, posest se ne da dokazati, mejniki so se odstranili, in tako sodnik večkrat pri najboljši volji ne more pomagati. Toznik, ki ne dokaže, propade.

Akoravno nekaterim ne ugajajo jasne meje, ker je lažje v motnem ribariti, moram vendar priznati, da ogromna večina posestnikov želi imeti jasne in vidne meje.

Sedanje ovire obnovitve mej se pomakljive določbe §§ 350. do 353. d. z., pomanjkanje izvedencev in preveliki stroški.

§ 350. d. z. določa: »Ako so se mejna znamenja na katerikoli način tako pokvarila, da postanejo lahko popolnoma nepoznata, ima vsak udeleženec pravico zahtevati skupno obnovitev mej... Stroški se dele po razmeri mejnih črt.«

Zakon tedaj zahteva in že beseda »obnovitev« me kaže na to, da so meje nekdanj obstale, da so se pa samo pokvarile in da je nevarnost, da sčasom popolnoma izginejo. Težava nastane, ako mej ni več poznati in ako se ne da dognati, da so bile kdaj za znane. Sodna praksa je v tem oziru različna. O zahtevah za obnovitev mej se razpravlja pri sodiščih v nespornem postopanju. Ako stranke niso edine, ako ugovarjajo obnovitvi ter se sklicujejo na priposestovanje in dozdene stare meje, kar se pogostoma godi, je sodniku težko pomagati v nespornem postopanju ter zavrne stranke na pravno pot.

Druga težkoča, ako se stranke ne poravnajo, je, da nam primanjkuje izvedencev — zemljemercev. Evidenčnih geometrov je premalo ter tudi neradi intervenirajo, ker imajo dovolj drugega dela v svojem delokrogu ter jim država še malih komisij pri pristojbi ne privoščiti. Geometer mora državi povrniti na dotični dan spadajoči del plače ali dnevnice, tako da mu za večkrat truda, polno delo ničesar ne ostane. To je malenkostno stališče, katero le škoduje dobri stvari. Privatni zemljemerji so dragi ter jih je tudi težko dobiti.

Povrnitev dnevnice državnih zemljemercev naj se tedaj odpravi. Ze mala sprememba § 350 d. z. v tem

smislu, da vsak lastnik zemljišča, čigar meje niso razvidne ter so negotove, lahko zahteva, da se meje določi in markirajo. Evidenčni geometri naj bi se nastavili na osebni vsakega okrajnega sodišča, ker je njihov glavni posel pomagati sodiščem, da se spravi zemljiška knjiga v soglasje s katastrom. Z okrajnimi glavarstvi nimajo skoro ničesar opraviti, s sodišči in davčnimi uradi, kateri so na istem kraju, so pa v vedni stiki. Zemljemerji manjših okrajev bi lahko pomagali sosedom večjih sodnih okrajev. Tem zemljemercem naj bi se izročile tudi obnovitve mej v navadnih slučajih, kjer je treba, s posredovanjem sodišč, omejitve večjih kompleksov, skupnih zemljišč, zlasti večjih gozdov in pašnikov, pa naj bi se prepustile deželni komisiji za agrarske operacije, katere že deluje v tem smislu pri razdelbah in zlozbah zemljišč, in kadar se gre za kake melioracije.

Potreba zakona, s katerim se odpravi obstoječe nedostatkosti, je priznana. S tem vprašanjem so se bavili že deželni zbori na Dolenjem in Gorenjem Avstrijskem in v Gorici.

Poslanec dr. Gessmann in tovariši so predložili leta 1901. (pril. 129 stenog. zap.) v državnem zboru načrt zakona »o izvensodnem postopanju pri omejitvenju lastninskih zemljiških mej, o periodični reviziji občinskih in lastninskih mej in o stabiliziranju in reviziji trigonometričnih in poligonometričnih katastrskih točk.« Ta iz 62 paragrafov obstoječi načrt je tako obširen in kompliciran, da se za naše razmere ne more pripraviti. Da utemeljiti svojo trditev, hočem navesti le nekatere določbe tega načrta. Opozarjam posebno na §§ 1, 2, 6, 7, 10, 11, 15, 16, 18, 21, 22, 26, 27, 28, 34, 35, 40 itd.

Pristojna so v prvi instanci katastrsko oblastvo (razvidnostni zemljemerji), v drugi »deželna komisija za mejniške zadeve« pri deželni vladi in v tretji instanci »ministerijalna komisija in finančnem ministru.«

Načrt obširno razlaga (§ 2.), kako je sestavljen predlog za omejitve. V predlogu se mora poleg parcel številke in obdelavne vrste navesti tudi obseg dotične in sosednih parcel. Čemu vse to, ne vem. Predlog za obnovitev mej je čisto enostaven. Stavi se lahko pri okrajnem sodišču. Sodnik zasliši stranke in ako ni zadržkov, izroči izvršitev zemljemercu. Ako je treba zaslišati priče in izvedence, intervenira tudi sodnik. Predlog obsega lahko več vrst ali kompleksov zemljišč. Po načrtu mora biti zemljiški kompleks po železnicih, cestah, stalnih potih, vodnih napravah, odtokih, jezerih, močvirjih, ribnikih, gozdih, vrtih, vinogradih drevoredih, ograjenih zemljiščih (ogradah), poslopjih in drugih stavbah ali sicer omejen po ostro markiranih zemljiščih! Kjer obstoje take markacije zemljiških kompleksov, tam pač ni treba obnovitve mej.

Po § 10. naj obstoji deželna komisija iz dež. predsednika oziroma finančnega ravnatelja kot njegovega namestnika, višjega zemljemerskega uradnika kot referenta, šest sodnikov, 1 člana dež. odbora in 2 višjih zemljemerskih uradnikov, tedaj 11 oseb! Ministerijalna komisija bi obstala iz 12 oseb: iz finančnega ministra ali njegovega namestnika kot predsednika, iz poročevalca, 6 sodnikov, 1 zastopnika justičnega ministristva, 1 višjega uradnika in 2 višjih zemljemerskih uradnikov fin. ministristva. Enajst oziroma dvanaest višjih uradnikov naj bi tedaj v gremiljnih sejah razsojalo o tem, ako naj se koma postavijo mejniki in kako naj se odmerijo stroški! In od kod naj se jemlje toliko sodnikov? Tudi v prvi instanci naj se obravnavam in omejitvam poleg zemljemerca in strank povabijo tudi župana občine, dva župnika in najmanj dva posestnika iz občine kot priči, katere csebe imajo pravico do odkodnine.

Taki dragi aparati in nova oblastva niso potrebna. Komptenec in delokrog naj določita oziroma delita tako, da tega ne bode treba in da se bode delo izvrševalo hitro in poceni. Omejitve velikih kompleksov, celih ali večjih katastrskih občin, občinskih pašnikov in gozdov naj se prepusti drž. komisijam za agrarske operacije, ki imajo že potrebno in izvežbano tehnično osebo in katerim naj se strogo naloži, da se pri agrarskih operacijah vselej postavijo tudi mejniki. To naj velja tudi za evidenčne uradnike pri novih meritvah.

Imamo pa na tisoče malih in enostavnih slučajev, v katerih se gre za določitev in markacijo med sosednjimi parcelami. Taki slučaji kjer agrarsko oblastvo navadno pristopno in bi bilo tudi neprimerno drago, naj se kakor do sedaj, prepustijo sodiščem, katerim naj se da na razpolago evidenčni geometri. Kjer ni ugovorov, lahko geometri že po

zakonu s dne 23. maja 1893 omejitvam sam opravi, kar je najceneje. Kar je potrebno, je edino pomočitev geometrov. Sodnikom bi bilo celo olajšano, ker bi odpadlo mnogo lastninskih pravn. Kadar je stvar sporna, naj sodnik isreče dopustnost obnovitve mej v nespornem postopanju.

V daljino nadrobno kritiko drž. zboru predloženega postavnega načrta se ne bodem spuščal. Poudarjam še, da po mojem mnenju finančno ministristvo ni poklicano za to, da bi razsojalo o lastnini in v gospodarskih vprašanjih. Taka vprašanja spadajo pod justico oziroma poljedelskemu ministristvu. Zakon naj bode praktičen, ozira naj se na dejanske razmere in na že obstoječa oblastva. Ustanavljanje nova oblastva in nove institucije ni priporočati. Delo naj se razdeli med že obstoječe.

Pozdravljam pa je predlog, da se uvedejo periodične revizije občinskih in zasebnih lastninskih mej po občinah. Kolike vrednosti so jasne in vidne meje, se najbolje kaže pri graščinah, katere imajo mnogo gozla, a prav malo mejnih preprirov. Ako so že na Dol. Avstrijskem poslanci spoznali potrebo obnovitve in revizije mej, kolikor bolj potrebna so taka dela za našo deželo, kjer so zemljišča mnogo bolj razkosana, posebno na Dolenjskem in Notranjskem.

V tem smislu tedaj priporočam prav umestni in važni predlog upravnega odseka ter želim, da se čimprej uresniči.

Čukarška vžgala.

(»Slovenec« v odgovor.)

Z Jesenic.

Nedeljo za nedeljo vprizarja jeseniška čukarja in ajmohtarija v svojem delavskem domu, refugiju vseh pijancev in dvomljivih eksistent velikanske »drame« svetovnega problema, kakor: »Fizol v piskru«. Ajmoht pri volitvah, katerih pisatelj se sami sramujejo svojega konfuznega dela; zato se tudi ne podpisuje. Koliko vrednosti imajo te in slične prireditve, je razvidno že iz letakov. Pomislite vendar, ljudje božji, če v enem večeru vprizaro osem »dram«, med temi celo tridejanko, potem ve lahko ves božji svet, da so naši čuki tako talentirani in imajo toliko pameti, kot ona žival, ki jo re de revni ljudje radi mleka in ima brado. Osem »svetovnih del« v enem večeru! Če primerjamo Markotovega osla z glavnim režiserjem, dvakratnim čukom — o dramatik in umetnosti ima prvi boljše pojme — potem ne bi našli razlike. Pač! Markotov osel, ko je prebral letak, je pričel tako prisrčno risati, da se vse bala, da ne bo ta plemenita žival od smeha počila; on, glavni režiser, je pa moško stopical pred odrom s povzdignjeno glavo in ni zapazil ironičnega nasmeha s telečje glave čukovskega debelokotca, ali pa pohotnega pogleda čiste Marijine hčerke, ki bi bila še popolnoma nedolžna, če bi ne imela že par nezakonskih otrok.

Svetovna dela, ki se vprizarjajo v vsakem ajmohtarskem domu, so postala hipoma znamenita za celo Gorenjsko. Po vsej pravici lahko zavi da ravnateljstvo vrnega gledališča na Dunaju jeseniške čuke, ker le isto nima takih duhov in talentov angažiranih! Duhov imajo naši čuki veliko, to je že res, posebno po gotovem dnevu v tednu! Če nima buča v koruzi več smisla za predstave, če ni svinja v svinjaku večja umetnica v telovadbi kot naša čukulada, potem je tudi vsaka prosta dama v gotovih hišah čistejša in nedolžnejša od najkrepkostnejše članarice »Mariave-reine«. O blagor vam v sobotah in nedeljah duhoviti čuki, ker postali ste vzor vsem propalicam celega sveta!

In v »Slovenec« se ta čukulada baha, da so prireditelji »Delavskemu domu« v čast igralcem, da so »umetniške«. Ako je to umetniško, potem je tudi kozel v štali umetnik; kar vtaknite mu v podbradek kist in čipč ter sedite poleg njega in ga občudujte!

Čudili bi se, ako bi ne poznali čukov, da morejo kar tako vsakega pustiti k svojim nemoralnim homoseksualnim igram. Ta sveta hinavščina! Mi smo izvedeli zanesljivo, da je vsakemu vstop dovoljen in ko smo nekatere otroke vprašali, kako so prišli notri, smo dobili odgovor: »Prav pošteno sem se moral pridružit in malo »povkvanitati«, na so me spustili!«

In take pohujšljive in nemoralne prizore zro naši ubogi otroci, gledajo, kako »sodujejo« — kdo? — naši duhovniki! Ti imajo torej namen sramotiti vse, kar ni farizeja. Ali je tako učil Kristus? Kaplan Kogej, kot »oberkapellmajster« svojega »sviliorkestra«, se tako ljubeznjivo trudi, da prepriča s »vojim« »gospodinjem« vse neljube štirinogate domače živali s dolgimi repi iz »Delavskega doma«, oni Kogej, čigar ročno delovanje praj-

šnjih let še danes ni posabljeno, da bi marsikatera punca globoko vzdihnila za svojim »lepim« Francetom, oni Kogej, ki se je kot dijak »ako rad pael pri mizah naprednjakov, oni Kogej, ki je svoje čase bil ateist — kaj je danes? — ki je tako vrsto tajil vero v Boga, oni Kogej, ki se je na Jesenicah »Na pošti« tako sveto pridušal, da ne postane nikdar far, oni Kogej, ki ga je bilo svoj čas videti na vseh liberalnih diletantskih odrli. (Krjavelj!), oni Kogej, ki je bil duševno na tako nizkem niveau-u, da ni mogel prebiti gimnazijske mature ter se le zavoljo tega zatekel v refugij peccatorum — v lemenat. In kaplan Čuk! Oni Čuk, katerega edino zveličavno delo tudi se danes ni pozabljeno v Smledniku. To sta torej stebra, nositelja svete vere na Jesenicah. Knezoškofjskemu ordinarijatu toplo priporočamo, da jima kmalu preskrbi kanonikata, ki sta jih vsoled svojega vzornega delovanja že davno zaslužila. Deželno vlado pa pozivljamo, če so pamfleti in vse nemoralne »drame« igrane v »Delavskem domu« na Savi cenzurirane. Če ne, stori naj svojo dolžnost! No, in kaj pa pravi k temu naše rahločutno okrajno glavarstvo v Radovljici???

Vprašamo pa tudi g. župnika Skubica, kako dolgo bo še mirno zrl, da bodo podrejeni mu duhovski pomočniki z nogami teptali ugled Kristovih namestnikov v taki družbi, v kakršno »zašli sedaj? Ali bo tudi on sam inel še pogum aranžirati čukovske plesne in popivati pozno v noč v konsumnem društvu? — Dokler bodo naši otroci in tudi mi videli na duhovnih posodah take vzglede in dokler bodo prihajali domov z novico, da je danes zopet na vse zgodaj v cerkvi smrlelo okrog oltarja po šnosu, toliko časa ne bomo z mirno vestjo zaupali svojih otrok in žen duhovnikom in spovednic. Toliko časa pa tudi trdimo, da ti razširjevalci božje besede ne zaslužijo, da jim jeseniška občina izplačuje velike letne rente za drva.

Se eno stvar pribijemo! Moralni čuki, zveza naikosmatejših grešnikov, se pohujšuje nad tem, če se na odru poljubi. Mi pa trdimo, da je boljše na odru, kakor pa za odrom, da se s tem ne bo noben pošten človek pohujšal. Bolje je, da se poljubi javno, kakor pa za vogali in v temnih hodnikih »Delavskega doma! Vse, je znano, kaj se dogaja v neposredni bližini čukarskega doma, in vsi starši, tudi klerikalni, jako neradi pošiljajo svoje otroke mimo »Delavskega doma«, ker tam okoli se dogajajo največje svinjarije in nemoralna dejanja, kjer nastopajo kot glavni junaki čuki in Marijine device pod patronanco naše prečestite duhovščine.

Vsem je znano, da se na klerikalnih odrli nečesto sprejemajo igre, v katerih nastopajo moški in ženske pod pretvezo, da so tako moralni in ženskoboječji, da bi jih postavili ženskam za vzor. To prav radi verujemo, da imajo nekateri čuki rajši moške kot ženske! Vemo pa vsi dobro, da ni nikjer več nemoralnih puškov kot v farški stranki. Klerikalna stranka je pribelžile vseh falotov, vseh moralno sprihenih ljudi, vseh neznačajnejšev in puhloglavcev. Vemo vsi, da je klerikalna stranka domena vseh dvomljivih eksistent, ker ji je vsak dober, samo da je agitator. Vemo tudi vsi, kakšni so voditelji te stranke. Gotovi duhovniki celo zlorabljajo nedolžne otroke v svoje svinjske nemoralne namene, zapeljuje naše hčere in žene, da ni nobena ženska več varna pred njimi. Da bi ji ne delali sile, hoteč zadovoljiti svojim živalskim nagonom. — Za sedaj na imamo za našo napredno stranko samo še ta poziv: Če bo še kdaj med »slovenskima strankama na Jesenicah kak pogovor za skupni nastop potem mora naša stranka med pogore vzeti tudi tega, da noben far, kot nadčuki in sploh noben čuk nikdar ne pride do veljave in do obdorniškega mesta. S tem hočemo pokazati, kaj mislimo o pohujšljivih čukih.

Vemo pa, da slovenski starši, pa naj bodejo tudi klerikalni, ne marajo imeti pohujšanih otrok. Zato na tudi priporočamo, da jih bodo čvali med čuki! S tem bodo pokazali, da je pamet in četovska ljubezen zmaga nad strankarsko strastjo. Vi vrli Sekoli na po celi deželi na noce in na plan za »pravo omiko in boj čukom« — do zadnjega.

— Mi —

Rekonstrukcija kabineta.

Korespondenca »Zentrum« z dne 11. t. m. piše: Vse kaže na to, da bo baron Bienerth med konferencami prihodnjega tedna vendarle prisiljen se spustiti v temeljito preobnovo kabineta. Kakšen bo preobnovani kabinet, o tem se ne da še ničesar povedati. Gotovo je le to, da bodo konferenec glede delavnega programa pokazale nujno potrebo preobnove, in da to ne bo zahtevala le »Slov. Enot«, temveč tudi »Poljski Klub«.

Ni izključeno, da bo že v jutrišnjem ministrskem svetu staval baron Bienerth tozadevne predloge.

Iz parlamenta.

Včeraj so bilekonferenca Bienertha z nemškimi vodilnimi politiki. V teh konferencah se je govorilo samo o delavnem programu in o delavni večini. O rekonstrukciji, ozir. dopolnitvi kabineta se ni govorilo.

Hrvaško.

Socialno-demokratska stranka bo imela 14. t. m. javen ljudski shod v Zagrebu, da zavzame stališče proti novi vladi. Socialno-demokratska opozicija velja predvsem nameravani volilni reformi, ki hoče dosedanjvo ilno pravico samo razširiti, akoravno je bila obljubljena splošna in enaka volilna pravica.

Ker je imenovan zagrebški župan dr. Amruš sekijskim načelnikom, je županski sedež v Zagrebu izprazen. Govori se, da bo občinski svet v kratkem razpoučen in razpisane nove volitve. Župan bi bil rad med drugimi frankovec dr. Kršnjavi, bivši sekijski načelnik.

Sabor se snide 21. t. m.

Ogrsko.

Nova vladna stranka se bo konstituirala v ponedeljek. Imena novi stranki še niso določili.

V političnih krogih že ocenjujeja šanse novih volitev. Vladna stranka ne bo slabo izšla iz volilnega boja, ker ima grof Tisza, ki podpira Khueno, mnogo privržencev. Na Erdeljskem stoji stvar za Khueno dobro. V Banatu bo neodvisna stranka najbrže povsod v manjšini. Kjer si bota nasprotovala Košut in Justh, bo pač povsod zmagal Košut. Tudi ustavna stranka ima dobre nade. Ljudska stranka bo izgubila kakih pet mandatov. Narodnosti bodo prišle v novo zbornico v dosedanem številu.

Zlata resnica.

Fran plem. Šuklje, nekdanji svobodomislec, danes klerikalni deželni glavar kranjski, je v »Letopisu Slovenske Matice« v letniku 1877 na strani 54. zapisal naslednje besede:

»Celo pri najbolj izobraženih ljudeh je to kaj prav navadnega, da izpreminjajo svoja načela (politična), da zapustijo svoje prijatelje in somišljenike ter sramotno pobegnejo v nasprotni tabor. To se godi iz dvojnega vzroka: Ali ni bilo pri njih onega pravega prepričanja, katero izvira le iz resnega premišljevanja in preudarjanja, katero je nasledek temeljitih studij in mnogovrstnihkušenj, in potem je begunstvo nasledek duševne plitvosti in površnosti; ali pa so ti uskoki predrugačili svoje mnenje le iz materijalnih razlogov, iz grde sebičnosti, iz nizke častilakomnosti, in potem izvira njihov odpad iz podlosti in nemoralnosti.«

Tako je Fran plem. Šuklje — obsodil samega sebe.

Dnevne vesti.

+ Novi ljubljanski statut in volilni red, ki so ga klerikalci sklenili v zadnjem zasedanju deželnega zbora in ki ga proglašajo za veliko delo in znamenit uspeh, je v merodajnih krogih na Dunaju vzbudil samo veliko — veselost. V ministristvu notranjih del se kar smejajo nevednosti in neumnosti klerikalnih političnih žandarjev, ki so sklepali o ljubljanskem statutu, ne da bi prizadete občine kaj vprašali in dasi v deželnem zboru sklenjeni statut še niti na Dunaj ni dospel, pripovedujejo v ministristvu že sedaj, da ta statut ne bo sankcioniran in ne more biti sankcioniran, ker nasprotuje postavam in razsodbam upravnega sodišča. To bo lepa blamaža za te pač silno širokoustne, a tudi ravno tako praznoglave klerikalce!

+ Slovanski politični krogi so začeli nekoliko pisano gledati slovenske klerikalce, ker so naposled le sprevideali, da so ti naši klerikalci zmogni vsakega izdajstva in vsake zavratnosti. »Slovenec« bi rad to neznanost, ki je v slovenskih krogih zavladala zoper slovenske klerikalce paraliziral s tem, da jo predstavlja kot uspeh naših vplivov. To je manever, ki ne bo nikogar preinotil. Čehi so že sami spoznali, kako zavratni in nezanesljivi ljudje so klerikalci in so to začeli tudi javno namigavati v svojih listih, česar bi gotovo ne storili, ko bi se sami ne bili o tem prepričali. Klerikalci dela to velike akribi, kajti sedaj so razmere slučajno take, da se klerikalci že ne morejo ločiti od »Slovenske Unije«.

ako nečijo obsediti med čvema stoloma. Značilno pa je, da se v slovenskih krogih splošno rešena s odpuščenjem slovenskih klerikalcev, čim bi ti dosegli resortnega ministra.

— »Slovenčeva« hlaščina. Škandalozni in nad vse sramotni napad »Slovenca« na družbo sv. Cirila in Metoda, to blagoslovljeno rečevalo slovenskih otrok, je obudil ogorčenje tudi med klerikalci, ki še narodno mislijo in narodno čutijo. Celo med duhovniki vlada nevolja na »Slovenca« in mnogo jih je, ki jo kar očitno kažejo in ki proglašajo »Slovenčev« napad za brezmejno infamijo. To ve in čuti tudi »Slovenec« in začel se je izgovarjati. Zda pravi, da zoper šole družbe sv. Cirila in Metoda nima nič, da pa se morajo ubiti in pokončati podružnice. Kdor ubija podružnice, ta ubija tudi šole, kajti podružnice so zaslonba vse družbe, in brez njih bi družba tudi šol ne mogla vzdrževati. »Slovenčev« evkanje, da podružnice služijo liberalnim namenom, je samo bedasto. Kaj pa imajo liberalci od podružnic? Delo in stroške, drugega nič, korist imajo same družbene šole, te skozi in skozi verske šole, katerim celo »Slovenec« ne more nič ugovarjati! »Slovenčev« klevetanje na podružnice je sama hinavščina. Po podružnicah bije, ubil ni pa rad družbo in družbene zavode, kakor bi rad vse ubil, kar je na korist slovenskega naroda in ne služil izdajalskim in brezdomovinskim namenom klerikalnih mogotcev, ki jim je vse slovenstvo le sredstvo za osebne koristi.

— Prvi in drugi »trumpf« — v tretje gre rado. Naš prevzvišeni škof Bonaventura ima pri vseh svojih nastopih in podjetjih očitno smelo — in lahko se reče izrazit neuspeh! Ko je po dolgem premišljevanju izdal oni ominozni pouk »Zemlino in nevestame«, so ga njegovi prvi privrženci pustili na »cedilu« — da. cela stranka ga je vrgla »čez krov« in ga hotela sploh odstraniti. Govorilo se je, da mu je eden prvih voditeljev brezdomovinske stranke v oči povedal: »Se en tak ali enak udarec — in stranka je ubita!« — Drugi negativni »trumpf« je napravil pod njegovim pokroviteljstvom stoječi »Slovenec« s svojim nekalifikovano podlim napadom na »Ciril-Metodovo« družbo. Družba bo, kakor se nam zatrejuje od pence strani, dala škofu in njegovemu reptilekemu časopisu tak odgovor, da ga bodo pomnili še pozni rodovi: podvojila bode namreč svoje od boga in dobrih ljudi blagoslovljeno delovanje in bode dosel obrambni sklad v kaj kratkem času številko 1000 svojih požrtvovalnih blagodateljev! Na tak način bode rodilo »sramno blatenje naše cerkristne in nujno potrebne družbe sv. Cirila in Metoda« ravno nasprotno, kar je hotel »Slovenec« z brezstidnim napadom doseči! Gospod škof v imenu naše velevažne šolske družbe vas prosimo, da zaukažete svojemu dnevniku, da blagovolji še naprej delati propagando, kakor jo je kaj uspešno započel s svojo št. 29. t. l. V tretje gre rado; kar poskusite gospoda, neuspeh se vam prav za gotovo garantira; kajti tako neumno ni še nobeden sovražnik pokazal svojih »tumpasti« rogov, kakor škofov list!

— Prizivna obravnava radi konfiskacije narodnih kolkov 20./IX. 1908. in »Ptuj« bo v torek 15. t. m. ob polu 5. popoldne pred tukajšnjim deželnim sodiščem.

— Kranjska deželna vlada ra delu. Ze davno vemo, da je naša deželna vlada ultragermanska, toda sledeči slučaj nam še bolj potrjuje, da je deželna vlada kranjska napram Slovincem vseprej kot uljudna. Neki praški visokošolec je poslal meseca septembra po dekanatu prošnjo, seveda pisano s »ovenci«, na deželno vlado, da mu podaljša njegovo sorodniško ustanovo tudi »pro doctoratu«. Dekan je prošnjo priložil še — o j groza! — češko pisano priporočilo, ki sestoji iz par formalnih stavkov. Tu so se pa morali začeti jeziti lasje kranjskim deželnovladnim gospodom: prosilec piše slovenski, priporočevalec kot uradna oseba pa češko — nikjer nič blažene nemščine — ali ni to revolucija zoper nemški uradni jezik? Končno so si ti brihtni gospodje našli izhod in dali borih par čeških vrstic prevesti na nemško. Zda so še pogruntali, za kaj se gre. Prošnjo so začeli reševati in jo rešili s motivacijo, da je prišla v Ljubljano prepozno ter je vlada v tem času ustanovo že razpisala, za katero so se oglašili »geeignete Bewerber«. To nemško pisano utemeljitev, da se prošnji ne ugod, s priloženo nemško prestavo priporočila češke univerze je dekan prejel pred par dnevi, čemur je nato obvestil prosilca. K temu bi bilo potreba par glos. Ustanova je čisto nezmatna vsota. Ter prosilec na nji tudi ni toliko ležeče. Toda gre se za način, s katerim kranjska deželna vlada postopa. Prvič je naravnost smešno za izobraženega

uradnika na Kranjskem, za kar pač hočejo voljati vsi ti ljubljanski »kurzoveci«, da si daje par čeških vrstic, ki so navadna formalna svesa, uradno prestativati in s tem prošnjo zavlačevati, ko bi vendar na prvi hip moral umeti češke priloge, sestojeto iz par besedi. Drugič se glasi malo »dno«, da so se oglašili sposebni prosilci, kakor da bi oni, ki je imel ustanovo skozi celo gimnazijo in univerzo, ne bil sposoben, da jo obdrži še za dobo »pro doctoratu«, ko vendar vsak ve, vsaj kdor ima pičico akademične izobrazbe, da se v tem slučaju ustanova redno podaljšuje, ako se dela pravi in izpite in rigorozne, kar se je v omenjenem slučaju tudi dogajalo, ker se ta doba smatra še za dobo študij. Sledečji naš omenjeni pa še paralelo med Ljubljano in Trstom. Istodobno z omenjeno prošnjo v Ljubljano se je poslalo tudi nekaj prošnje na namestništvo v Trst. Tržaško namestništvo je vse prošnje rešilo v štirinajstih dnevih ugodno, dočim je ljubljanska vlada čakala, prestavljala in — odbila. Značilno je tudi, da se ustanova še ni oddala, kakor vlada v dopisu sama pravi. Pa ne da bi bil to sad nemške zagrizenosti! Pri vsaki malenkosti nam pač dajejo čutiti, da so Nemci gospodje!

— Tragični slučaj poštnega tajnika dr. Slejka, ki si je v trenutku duševne pobitosti sam vzel življenje, govori jasno, kako težavno stališče imajo uradniki slovenske narodnosti, posebno pa slovenski konceptni uradniki, pri tržaški poštini direkciji. Ta slučaj kriči po — remeduri! Ako ravno ima opraviti vodstvo z veliko večino slovenskega prebivalstva, vendar imamo izmed 30 konceptnih uradnikov baje samo enega konceptnega uradnika Slovenca, akoravno bi nam jih šlo po številu vsaj 15 in tudi prometni uradniki slovenske narodnosti — najboljši de'avei — se vedno bolj odpravljajo od boljših mest v Trstu. Marsikateri absolvirani jurist, Slovenec, bi rad prošil za službo konceptnega uradnika pri direkciji, pa ko izve, kaj se vse dela proti konceptnemu uradniku slovenske narodnosti, da se mu zagreni življenje pri pošti, se vsrtaši ter gre raje drugam. Kako se je šikaniralo ranjcega izbornega konceptnega uradnika Vidmarja! Ko je nekdo ministrstvo zahtevalo, da se mu naj poš je kak uradnik iz tržaške direkcije, ki naj bi bil zmožen slovenskega ali hrvaškega jezika, se je poslalo tja dr. Czarzo s priporočilom, da — zna slovenski, akoravno ni do tedaj še nikdar slovenske knjige v roke prijel. Ta gospod — sedaj visok uradnik v ministrstvu — je torej dobil to službo, a raniki, priznan izborni uradnik — Slovenec, je — proradel ter moral še naprej revidirati pošče. Pri tem si je pa nalezal kal boleznit ter nagloma — umri. Slovenec nima sreče! Sedaj je prišel na vrsto dr. Slejko! Tudi njega se je vedno zapostavljalo, strogo se je gledalo na to, da ni kot Slovenec dobil nobenega važnejšega mesta, kot komisar — Slovenec ni sploh nobenega vpliva imel, zadnji čas je pa še moral mesto višjega poštnega komisarja, s katerim mestom je bil zadovoljen — odstopiti dr. Pajaniju, zagrozenemu sovražniku Slovincem. Ta uradnik se pri direkciji na nečuten način protežira, seveda ker je — Lah in slovenskim uradnikom, sosebno pa slovenskim poštarjem vseskozi sovražen. O tem uradniku se bode še govorilo in morebiti več ko bode njemu — ljubo! Sicer pa ponavljamo: Slučaj dr. Slejka kriči po — remeduri pri tej poštni direkciji! Akoravno ima slovensko prebivalstvo veliko večino, vendar se gleda tam Slovinci kot — privravnene tujce. Besedo imajo samo Lah in Nemci! Prosimo vse slovenske poslane brez ozira strank, naj malo preštudirajo te razmere pri tržaški direkciji, naj se ne pustijo pregovoriti od lepih besedi teh laško-nemških gospodov, marveč naj pojasnijo te kričeče razmere enkrat na Dunaju! Naj se oglašijo zopet kak Spinčič in pomede po tem — Augijevem hlevu. Naj je zopet poln — smradu. Vedno bolj pa naj doni klic na razdelitvi tržaške poštne direkcije. Ali vseskozi pravice Slovincem ali — deitevi!

— Nesramnost »Grazer Tagblatt«. Dne 21. januarja t. l. je »Grazer Tagblatt« priobčil obsirno notico, v kateri pozivlja na najostrejši bojkot renomirane firme Vaclav Truby v Pragi, katere si je s svojimi odličnimi učnimi pripomočki pridobila velik ugled. Pri vladajočih pravosodnih razmerah je samo ob sebi umljivo, da rečeni bojkotni poziv v »Grazer Tagblattu« ni bil zaplenjen. A »Grazer Tagblattu« še ni dovolj! Ta list je napravil poseben ponatise voje bojkotne notice in je tako neramen, da pošilja te bojkotne pozive tudi slovenskim profesorjem. Tu e pač vse neha!

— Nekaj presenetljivega. Čas se res zelo spreminja. Kdo bi se še

pred par leti nadejal, da bo prišel čas, ko bodo Nemci sami uvideli, da ne morejo več v Avstriji obdržati nadvlado nad Slovani in da bodo v tem sponanjanju se jeli sami zavzemati za narodno sporazumljenje na temelju narodne samouprave. Najzagrizenejši nasprotniki Slovanov in slovenskih teženj so bili od nekdaj stajarski Nemci in njih glasilo »Tagesspost«. »Tagesspost« je od svojega početka pa do danes oznanjevala neizprosno boj proti slovanstvu, borbo do iztrebljenja, naglašajoč v enomer, da ta borba ne sme preje prenehati, dokler ne bo ležalo v prahu pred Nemci vse slovanstvo in dokler ne postanejo avstrijski Slovani taki heloti Nemcev, kakor so bili pred stoletji. In čudite se, ta stara tetka je kar preko noči spremenila svoje nazore. Včeraj je še oznanjevala borbo na nož slovaniskim narodom, zavzemala se je za čim najdoslednejši državni centralizem z nemščino kot državnim jezikom, danes pa poje slavo narodnemu sporazumljenju in suče svoje kopje za uvedbo narodne avtonomije, ako ne gre drugače, tudi potem oktroiranja. Zares čudo golemo! Svojim očem nismo verjeli, ko smo v večernem listu »Tagesspost« od pretekle srede na uvodnem mestu čitali v članku »Vom österreichischen Massenquartier« te-le presenetljive nazore, ki jih oismo bili do sedaj vajeni slišati iz »Tagesspoštinih« ust: »V Avstriji ne bo preje miru, dokler ne bomo z narodnimi spori na čistem. To nas nepobitno uči skušnja. A še nekaj drugega je: To vprašanje se da rešiti samo na ta način, da se narodi med sabo sporazume ali pa tako, da se možnosti medsebojnih sporov reducirajo na minimum z mogočno besedo vladarjevo... V državi je sedaj težko prebiti in n smelo bi se več trpeti, da se vodilni krogi s tem zadovoljujejo, da iztirjavajo najemščino te velike hiše od množestvilnih strank, ki se sedaj v vseh izbah tepo za prostor. Treba se bo odločiti, da se spremeni razdelitev hiše in da se strankam odkáže udobnejša in bolj separirana stanovanja, ako se stranke same raje pripravajo, kakor da bi se med sabo sporazumele glede primerne razdelitve prostorov. Sicer se lahko zgodi, da ne bo več morozno iztirjati najemščine v tej hiši... Razvoj avstrijske zgodovine v zadnjih petdesetih letih govori dovolj glasno, da bi gotovi krogi lahko stvar razumeli in slišali. Eden izmed teh nankov, ki bi jih bilo treba uvaževati, je, da spadajo historično-politične individualnosti v muzej, ne pa na ulico.« — E pur si muove!

— Nižjavstviške učiteljske plače. Na Dunaju je bil velik shod svobodomiselnih učiteljev zoper načrt, ki so ga klerikalci izdelali glede zvišanja učiteljskih plač. Klerikalni vodja in bivši minister dr. Gessmann je tendenco tega načrta karakteriziral z besedami: Mi hočemo učitelje dobiti v svoje roke. — Klerikalci hočejo tudi nvesti celibat za učitelice. Vse to je seveda provzročile velikansko razburjenje med učiteljstvom, a pomagalo ne bo nič, kajti pri klerikalnem deželnem odboru se je učiteljstvu reklo: Še bog v nebesih ne more nobene žrke premeniti na našem načrtu.

— Iz cerkve nas podel: Piše se nam iz Trnovega na Notranjskem. Minolo nedeljo popoldan je imel trnovski dekan pridigo za žene. Sicer ne moremo verjeti, da bi celibatar mogel ženam kaj pametnega povedati, a to je postranska stvar. Bila je torej taka pridiga in poslušati je šla to pridigo tudi soproga trgovca gosp. Antona Ličana, ki je imela seboj triletnega otroka. Ko je dekan z lece zapazil gospo z otrokom, je začel kakor obseden kričati: Otroci, marš ven iz cerkve! Triletni otrok seveda ni vedel, kaj in čemu se dekan dere. Dekan pa je na to začel stresati svojo jezo nad ugledno gospo Ličanovo in je še njo — zapodil iz cerkve. Pa pravijo, da vera peša! Kaj ne bo pošala, ko vidiho ljudje, kako duhovniki žive in kaj počenjajo. Cela zadeva pride baje pred sodišče. Somišljenike pa opozarjamo pri ti priliki, naj se ne koliko zanimajo za te famozne pridige za žene!

— Hvataka napredna stranka je imela, kakor smo že včeraj poročali, v četrtak v Zagrebu shod svojih zapnikov. Zapniki so sprejeli to-le resolucijo: »Osrednji odbor hrvaške napredne stranke je vzel na znanje poročilo svojega predsedstva, pretesel vsestransko politične dogodke zadnjega časa ter se izrekel, da odbrava korake, ki jih je storila hrvaška — srbska koalicija, da uveljavi normalne razmere v kraljevini Hrvatski. Hrvatska ljudska napredna stranka, vztrajajoč v celoti na svojem programu, smatra korake, ki jih je storila hrvaška — srbska koalicija, stopitvi v sporazum, s predstavitelji sedanje hrvaške vlade v svrhu, da izvede semljo iz vsestranske anarhije, v katero je znašla pod

prejšnjim režimom, kot zahtevek patriotake potrebe. Srednji odbor posiva svoje poslance, naj store vse, da se čim najpreje predlože zakonodajalnemu zastopstvu in oživotvori jo objubljenih ustavne reforme: ustanovitve upravnega sodišča, odprava absolutističnih patentov, razširjenje mestne avtonomije itd., pred vsem pa volilna reforma, ki se naj izvede takoj in v čim najbolj demokratski in našem programu najbližji obliki.«

— Iz deželnega šolskega sveta. Imenovani so: Henrik Lobe (nadučiteljem) za Studence; Karel Rostohar (nadučiteljem) za Veliki Trn; Tit Geršer za Rako; Gabrijel Grilec za Studence; Valentin Ivanuš za Veliko Dolino; Franja Bedenek za Kropo; Katarina Miglič za Sent Jur pod Kumom. Ravnatelj Cernivec, Breznik in Fajdiga so prišli v VI. razred Anton Javoršek in Ana Moos se odkažeta ljudski šoli v Spodnji Siški. Franc Pirc v Štr klj vcu se premesti v Knežak; Jancz Riglar v Strugu pa v Semič. V šolskem okolišu na Premu se šolske razmere za sedaj tako uredi, da se ustanovi na Premu paralela. Za ustanovitev šole v Celjah se bo še nadalje preiskavalo; šola v Bitinjah pa se ne bo ustanovila. Razširijo se šole: v Šmarju na štiri razrede; na Raki istotako na štiri razrede; v Velikih Laščah na štiri razrede; v Zagorju na tri razrede. V Sinkovem turnu se nova šola ne bo ustanovila. Dvorazrednica v Muljavi je pokopana, dasi je bila svojčas potrjena po deželnem šolskem svetu in ministrstvu. Sedaj se ustanovi enorazrednica v Polju, ker so klerikalci tako hoteli. Cela zadeva je politična, kar je gotovo obzlovati!

— Iz šolske službe. Učiteljska kandidatinja gđ. Ela Neřimova je imenovana za provizorico učiteljico v Moravčah. — Mesto obolelega nadučitelja Simona Punčuha pride v Šmarje dosedanja suplentinja v Spod. Logatcu gđ. Antonija Göderer.

— Slovensko deželno gledališče. Iz pisarne: Danes zvečer tretjič za par — abonente Jarnova dražestna opereta »Logarjeva Krista« z gđ. Hadrbolevo in gđ. Lvovo ter z g. Iličcem in g. Bohuslavom v glavnih vlogah. — V nedeljo popoldne ob 3. ljudska igra s petjem in godbo »Rokovnjači« (izven abonementa; za lože par); — zvečer tretjič za neparabonente Fallova elegantna, plesov bogata opereta »Ločena žena« z gđ. Hadrbolevo in gđ. Lvovo ter g. Iličcem, Povhetom, Bohuslavom in Bukšekom v glavnih vlogah. — V torek je premijera Lehárjeve operete iz življenja ogrskih Slovkov »Piskrovec« na korist prve subrete, gđ. Jožice Hadrbole v e. Predstava se vrši izven abonementa, a za lože nepar.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslalo »Slovensko omizje v Beljaku« 115 K 10 v; od teh je 100 K druga polovica pokroviteljnine. — G. Jos. Berce, učitelj v Čepovanu je poslal naši družbi 6 K 52 v, nabranih na ženitnini g. Fr. Berčeta v Dornbergu. — Železniška veselica v Št. Petru na Krasu je podprla našo družbo s 30 K dne 5. t. m. ob protestu par privravnanih železniških nemškutarjev iz Št. Petra. Vso to je poslal g. V. Lavrenčič. Iskrena hvala!

— Zakaj se jim gre! Te dni je v neki ljubljanski gostni ni poškoval nekdo nabiralnik »Družbe sv. Cirila in Metoda« in iz njega stresel tudi nekaj denarja. Pošteni ljudje, ki v to gostilno zahajajo, sumijo, da je to storil najet »Slovenčev«, recte Tersglavov junak, kakršnih žal v zadnjem času ne manjka.

— Denar jim diši. V ponedeljek sta jo mahala po Miklošičevi cesti kaplan K. iz kranjske okoličice in neki krščanski socialci ljubljanski; pa je vprašal zadnji prvega zaradi »Slovenčevega napada na »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Kaplan je odgovoril tako-le: »Mi smo jo in jo bomo napadali zato, ker niso liberalci odstopili polovice odborniških mest nam in ker ima »Družba« nad 40.000 kron denarja, ki so ga tudi naši ljudje darovali, liberalci pa ga sami upravljajo in po svoje izrabljajo.« — Torej klerikalci so darovali 40.000 kron! Kdo bi se ne smejal?

— Redni letni občni zbor »Političnega, gospodarskega in izobraževalnega društva za vodmatski okraj« vrši se v soboto, dne 19. avečana t. l. ob 8. zvečer v gostilniških prostorih gospe Ane Babnikove v Zalogarjevi ulici št. 3 s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo predladnikov računov. 5. Volitev odbora. 6. Razmnožnosti.

— Dame slovenskega akademičnega plesa v Ljubljani so nabrale za slovenske visokošolce v Gradcu 73 kron. Lepa hvala.

— Klub ljubljanskih akademikov se najiskrenejše zahvaljuje velicenenim damam in gospicam, ki so tako pridno prihajale na njegove plesne večere, za njihovo prijaznost in požrtvovalnost, s katero so naklonile mesto buffeta na zaključnem venčku slovenskim visokošolskim podpornim društvom v naših vsučilišnih mestih krasni dar 350 K. — Iskrena zahvala! — Na veselo videnje v prihodnji sezoni!

— Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo priredi danes zvečer v hotelu »Lloyd« slavnostni večer na čast svojim članom, ki obhajajo danes 30letnico svojega delovanja na polju gasilstva. Ti člani so: Medic st., Leutgeb, Perme in Lapajner. Strojniiku Tomažiču pa se ob priliki njegovega 25letnega delovanja podeli častna kolajna. Cestitamo in želimo, da bi s avljenci vstrajali še vnaprej pri tem dobroduelnem društvu. Na pomoč!

— Odbor slovenskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« obvešča tem potom brate pevce, da se prično pevske vaje v ponedeljek 14. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, v I. nadstropju, na desno. Obenem vabi gospode, ki čutijo veselje do petja, da se priklase v obilnem številu in sicer se je zglasiti iste dneve, ko se vrše pevske vaje.

— Sapo je vzelo rdečim brateem okrog »Rdečega Prapora« bistveno pojasnilo tov. Škrlija v »Slov. Narodu«, da so se šele čez osem dni zavledli ter zavilili in se prav bedasto razkoračili. Prosluli Tokan namreč ne more izbrisati sramotnega pečata obrekovanja s svoje strani, pa maha kakor zvezan norec, na kar se v svoji hladnokrvnosti niti ne oziramo, saj norčije in podlosti teh »boriteljev« predobro poznamo. — Fakt pa je, da Dovč ni naš član, da ni dobil podpore od »NDO.« ter da se ni hvalil s tem, kakor to sam zatrjuje, ter tako opovrgava laži »Rdečega Prapora«. — Fakt je pa tudi, da je stavka, v katero ste se zaleteli, nesramno izkoriščanje nezavednih sodrugov, ki trpe sedaj posledice, katere hočete sedaj zakriti z lažmi, ki vam seve ne koristijo, ker delavstvo baš v zadnjem času v velikem številu pristopa v »NDO.« in se vpisuje v zapisnike, ki jih trmasta Tokanova glavica tajji. Kar se stavke pri cestni električni železnici tiče, izjavljam, da ima Tokan to iko pojma o nji, kakor kak rdeči stavkolomec... Več smo dosegli, kakor vse stavke soc. demokratov na Kranjskem, a to, kar še nisimo, bomo, ker zadnja beseda še ni pala, a niti ena pest teh trpinov še ni omahnila. Sram vas bodi! — S. Škerlj.

— Muzejskega društva za Kranjsko občni zbor se je vršil včeraj zvečer v prostorih deželnega muzeja. Predsednik deželni šolski nadzornik g. Fran Levec povdarja v svojem pozdravnem nagovoru, da sta bili ob društveni publikaciji, »Izvestja« in »Carniola« v minulem letu zelo dobri. Temu dejstvu se je zahvaliti, da je tudi število članov zelo naraslo. Tajnik dr. Cer k poroča, da se je odbor lanske leto konstituiral sledeče: predsednik: deželni šolski nadzornik Fr. Levec; podpredsednik: ravnatelj knezoškof. pisarne Viktor Steska; tajnik: dr. Cer k; blagajnik: prof. Milan Pajk; odborniki: Luka Pintar, dr. Gv. Sajovic, dr. Val. Šmid in dr. Jak. Zinave; pregledovalca računov: Ivan Vrhovnik in Fran Podkrajšek. — Društvo je imelo 265 rednih, 3 častne in 1 dopisujočega člana. Društveni glasili, slovenska »Izvestja« in nemška »Carniola« sta prinašali vedno tako vsebino, da so bili člani lahko zadovoljni! Odbor pa je prišel do prepričanja, da se obe glasili ne moreta vzdržati. Stroški so preogromni. Zlasti nemška »Carniola« požre velikiansko svoto. — Poročilo blagajnika prof. Milana Pajka k izkazuje 5321 K 48 v dohodkov in 7376 K 04 v izdatkov, torej je primankljaja 2054 K 56 v. Podpora »Kranjske hranilnice« v znesku 500 kron je izostala. Trajalo bo nekaj let, predno bo primankljaj pokrit. — Dr. Sabothy hvali delovanje bivšega kustosa dr. Šmida, kot urednika »Carniole« ter predlaga, da se prizna bivšemu kustosu dr. V. Šmidu javna zahvala s tem, da ga imenuje društvo svojim dopisujočim članom. Predlog je bil sprejet. — Dr. Gv. Sajovic nte meljuje v daljšem govornu odborov predlog, da se obe publikaciji, »Izvestja« in »Carniola« preosnujeta v eno samo večjičeno glasilo — s slovenskim značajem. Prvi članek bi moral biti pisani vedno v slovenskem jeziku. Dosedanji način izdajanja je nevdržljiv. Nemška publikacija je vedno dražja, v kulturnem oziru pa je nesmiel. Kdor ne pozna razmer na Kranjskem, pa dobi v roko nemško in slovensko publikacijo, mora nehoti priti do prepričanja, da je v

deželi polovica Slovencev in polovica Nemcev. Sicer imajo pa še tudi vsi kulturni narodi večjezične znanstvene revije. Govorniki nastoje celo vrsto publikacij, ki so navadno troali celo štirjezične. Govorilo se je tudi o tem, da bi izdajalo društvo koncem vsakega leta »Jahresbericht«. To pa nima nobenega pomena, ker »Jahresbericht« nima nobene znanstvene vrednosti. Da bi društvo izdajalo samoslovensko glasilo, bi tudi ne bilo primerno, ker bi odpadla zamena drugorodnih znanstvenih revij. Društvo mora stremeti za tem, da pomaga graditi pot do slovenskega vseučilišča. Skušajmo se v znanstvu, ne pa v bratomornem boju. Nadomestimo s kulturnimi deli, kar nam manjka na številu. — G. Steski se predlog ne vidi posebno srečen. Domačini bi poliglotočno glasilo opustili, tuje bi se pa ne zanimali zanj. — Dr. Sajovic naglašja, da ima društvo že zdaj v zamenjavi angleški, laških, ogrskih in celo dve finski publikaciji. S poliglotočnim glasilom bi gotovo dosegli v tem oziru še mnogo več. Ne smemo biti tako ozkosrčni: stremiti moramo naprej in ne nazaj. — Dr. Žmave podpira odborov predlog, ter prosi, da se o njem glasuje. Predlog je skoro soglasno sprejet, kajti samo g. Steska neče dvigniti svoje roke. Menda se boji, da bi kdaj kak Francez ne napisal kakšne stvari za preurejeno glasilo. Radi imenu novemu glasilu se je vnela kratka debata. Zborovalci so se slednjič zedinili na ime »Carniola«. Končno prebere g. predsednik pismo župnika Vrhovnika, v katerem se oprošča radi neudeležbe, obenem pa predlaga da se počasti spomin zaslužnega Ivana Vajkarda Valvasorja s tem, da se vzida v njegovo rojstno hišo na Starem trgu št. 4 spominska plošča s primernim slovenskim napisom. Muzejsko društvo naj izda poziv za prostovoljne prispevke in naj vlož prošnjo na deželni odbor za podporo. — O tem predlogu bo sklepal odbor. — Mesto dr. V. Šmida je bil izvoljen v odbor dr. Mantuani.

— Pasji davek. Kakor se zatrjuje, nameravajo pasji davek zvišati in sicer v prvi vrsti na pse »za zabavo« in to iz zdravstvenih ozirov. Nimamo nič proti zvišanju pasjega davka, ali če se misli s tem izboljšati sanitarne razmere psov in obvarovati občinstvo nesreč, je to pač izključeno; kdor ljubi svojega čuka ali ščeneta, ga bo imel, tudi ako plača par kronje več. Da pa so ravno psi »za zabavo« najbolj negovani in v najboljšem stanju, to mora pripoznati vsak. Na ta način je zvišanje davka ravno na to vrsto psov krivično. Tudi omejitev te vrste psov s povišanjem davka bo minimalna, torej brezuspešna. Bi li ne bilo umestnejše, ako bi se vpeljal vsakoletni zdravniški pregled vseh psov, mogoče na način kakor popisovanje, in za to zahtevalo par kron od lastnika za pregled? Tako bi bili obvarovani v prvi vrsti gospodarji psov sami in vse občinstvo. C. kr. okrajno glavarstvo pa naj bi resno zahtevalo od županov, da se vpelje tudi na deželi, zlasti v najbližnji okolici mesta pasji davek, ker vse pasje bolezni zaposajo v mesto zanemarjeni in se stradani psi z dežele.

— Našim gospodinjim priporočamo izvrstno Kolinsko kavino primes iz domačih Kolinskih tovarne za kavine primesi v Ljubljani. Kolinska kavina primes je najboljši izdelek te vrste.

— Hiše iz betona niso nikakoli novost. Ze leta 1632. je dobil stavbenik Tomaž Graus v Londonu patent, da sme zidati hiše tudi iz neke vrste betona — pravega betona, kakor se dandanes izdeluje — takrat namreč še niso poznali. Leta 1833. pa je dobil angleški stavbenik William Ranger patent za »izdelovanje umetnega kamna za stavbo poslopij« in dosegel je precej lepe uspehe. Čim pa je v naših dneh napredujoča tehnika iznašla dobre stroje, omogočujoče stvarjenje tehniško dovršenih blokov iz betona, se je začel beton vse bolj porabljati za stavbo ceih hiš. V Ameriki, na Angleškem in tudi na Nemškem so že različna velika poslopja zgrajena zgolj iz betona. Najnovejši sp's o teh stavbah poudarja posebe, da n. pr. na velikem posloppu deklishe šole v Austinu in na posloppu vseučiliške knjižnice v Jeni, kateri poslopji sta zgrajeni iz betona, ni bilo treba še nobenega vinarja izdati za poplave in sta obe poslopji kakor novi. Pri nas bo pač še poteklo nekaj časa, predno bodo ljudje začeli velika poslopja zidati iz betona. A beton pridobiva tudi pri nas vse več v jave. Vse vrste betonskih izdelkov izvršuje v Ljubljani firma Tribuč & Kom p.

Ali sme duhovnik na prižnici zmerti? Naš v prosveti daleko a ne po svoji krivdi znotaj pripristo knetovalec kar mirno trpi in se ne gane, ako njega ali pa člane njegove dru-

šine duhovni pastir s leso prav ro rovtaroko osmerja in očito časih a priimki, koje bi si od vsakega druga človeka gotovo kratkomaio prepovedali! — Kaj bi neki rekel naš dobrodušni kmetič, ako bi ga g. davkar, plačujočega krvavo zaslužni denar za davke prav surovinsko osmerjal? Tudi ga lahko, ker uradnik se mora strankam nasproti vesti spodobno in uljudno! Ali niso naši dušni pastirji od države in veralnov plačani — uradniki? Ergo!

Alojzij Slajpah iz Velike Loke naznanja vsem prijateljem in znancom, da se še vedno nahaja med živimi. V neki številki Zlogarjevih »Dol Novic« — glasila dolenjskih sineuristov — so naznanjali namreč Kristosovi nasledniki — prijatelji človeštva — moji konec ali pa dec ali kaj, na dan 12. prosinca. Ker je pa pretekli že cel mesec in jaz še vedno trdn in neomajano stojim in se tudi nikoli ne bom uklonil črni gardi, moram povedati tej in svojim prijateljem, da se mora znani dopisnik izbrati že koga drugega, ki ga bo lože podvrget z grožnjami jezuitskemu jarmu. Pravični bog torej ni dopustil, da bi se uresničilo prerokovanje fanatično zagrnjenih nasprotnikov in sovražnikov vsakega zemljana, ki se hrzno odkrito misli po svojem prepričanju in po tem tudi vravnati vse svoje delovanje in prid našega zatiranja in od Rima zaslužnjega ljudstva. Vi pa, ki »ljubite svojega bližnjega«, vzemite v roko Cankarjeve »Hlapce« in videli bodele tam dobro zadeto sliko svojega pogubnega delovanja!

Sie transit gloria mundi. Novomeščani kaj radi prireajo izlete po svoji prijazni okolici, posebno pa mlado dijaštvo, ki bere zgodovine svoje domovine, rado obišče razvaline kakoga gradu, ki so priče nekdanje moči in slave — graščakov. Na bil eden izmed zadnjih hrib Mehovo, na katerem se nahajajo zadnji ostanek gradu Mehovo. Hrib ima stožčasto obliko in stoji osamljen pod Gorjanci; zaradi tega menijo mnogi, da je tu bil nekaj bljuvajoč, a sedaj že ugasi ognjenik. Pred več stoletji se sezidali graščaki na vrhu trden grad, ki ni bil strah le podložnim kmetom, ampak tudi divjim Turkom, ki so prihajali od hrvaške strani čez Gorjance proti Novemu mestu. Bil je nekaj last gorških in mogočnih beljskih grofov, potem so se pa menjavali lastniki, dokler ga niso popolnoma ostavili in se je razsul. Kar je stalo razvaline, bodo letos pobrali, ziroma že pobirajo kmetje iz far. Podgrad in budo iz kamenja zidali izjze v dolini cerkvice. Tako torej izinja zadnja sled iz kraja nekdanje moči in slave graščakov, a spomin na nekdanje čase bo še ostal v ljudski pesedi in v dragoceni knjigi »Bajke in povesti o Gorjancih, kjer je zgodovina gradu Mihovo, kakor ga imenuje Trdina, njegovemu peresu jako priljubljena snov.

Zivinorejski in mlekarški tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v tork in sredo dne 22. in 23. februarja t. l. Namen tečaja je izboljšanje kravje reje v zvezi z mlekarstvom. Na sporedu so sledeča predavanja. V tork, dne 22. februarja. Od 9. do 11. dopoldne: Važnost kravje reje. Odbiranje molznih krav. Raba krav za plemo. Krmiljenje krav. Od 2. do 4. popoldne: Strojba molznih krav. Molza. Stroški kravje reje. V sredo, dne 23. febr. Od 9. do 11. dopoldne: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posla. Popoldne od 2. do 4. Prodaja metane in surovega masla. Posenjanje. Naprava surovega masla. Napake surovega masla. Oddaja in razpošiljanje surovega masla. Pomen mlekarških zdruag. Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. Oddaljenim udeležencem plača ravnateljstvo troške za pot in hrano. Dotična prihlasila se sprejmejo do 20. t. m.

Za »Sokolski dom« v Logatcu je darovala vrla g. Antonija Marusig 11 K, katere je nabrala ob priliki maskarade v gostilni br. Riharja v Gornjem Logatcu. Srčna hvala!

Sokolska župa v Idriji ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 20. t. m. ob polu 3. uri popoldne v hotelu »Kramar« v Dolenjem Logatcu.

Javna razsvetljava v Idriji prihaja sedaj prav idrijskemu »Slovenčevemu« novičarju, da more udrhati po naprednem občinskem gospodarstvu. V noticah »potrežljiva Idrija« in poglavje o občinskem gospodarstvu je nakopičenih toliko laži in toliko zavijanja, da mora človek strmeti nad neumnostjo klerikalnega dopisnika. Poglejmo stavek: »Ko so se lansko leto vpeljale nove žarnice, smo menili, da bo konec egiptovske teme, toda komaj je novo županstvo nastopilo, so že tudi nove

žarnice kraljice, doli so bile osenile in boljše. In resen! Gerent je napravil prav nepotreben eksperiment s novimi žarnicami, ki so v nekaj dneh pregorele in je bila občina odkodovana za najmanj 600 K. Stare žarnice so veljale po 1 krono, nove pa po 4 krona. Klerikalni dopisnik pa pravi, da so bile cenejšje in boljše! Fej grdemu lažnjivcu! Daje. Klerikalni dopisnik pravi, da plačuje občina za električno razsvetljavo petkrat toliko, kakor je izdajala pred leti za petrolejke in je električna razsvetljava petkrat slabša. Ali se je zapisalo kedaj grše zavijanje. Ni res, da je električna razsvetljava petkrat dražja od prejšnje petrolejske. In ali se sploh more pri-merjati električno razsvetljavo s petrolejsko! Električnih žarnic je gotovo še enkrat toliko, kakor je bilo petrolejskih svetilk! Pride pa še naj-lepše. Klerikalni novičar se jezi, da ni elektrarna oskrbela petrolejskih svetilk v času, ko električna razsvetljava ni redno funkcionirala. Iz enostavnega razloga ne, ker je klerikalni gerent prodal elektrarno vse kanelabre za prejšnje petrolejske svetilke. Kako naj torej elektrarna razsvetli mesto s petrolejskimi, če teh sploh več ni! Prav res! Kamor se klerikalec zaleti, trikrat nazaj odleti!

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Postojni. Občni zbor bo 20. februarja 1910 ob 3. popoldne v občinski pisarni v Postojni. Opozarja se, da bi udje došli polnoštevilno in da bi se vsak, ki ima kaj poročati in želi kakih pojasnil v obrtnih zadevah, gotovo udeležil občnega zbora, ker mu bo dana prilika vsled udeležbe gg. zahtevnega instr. dr. E. Blodiga in načelnika »Zadrugne zveze« E. Franchetija, da dobi pojasnila v svojih zadevah.

Umrl je danes v Škofji Loki v 32. letu gosp. Josip Smole, večletni marljiv član tamošnjega »Sokola«. N. v. m. p.!

Društvo za tujski promet na Bledu je priredilo kuharski tečaj, ki je trajal od 8. jan. do 11. t. m. Tečaj je udeležilo 20 deklic, večinoma z Bleda in Jesenice. Poučevala je gđe Reisenauer z Dunaja. Dne 10. t. m. se je priredila zaključna slavnostna pojedina pred povabljenimi gosti. Med dinejem je govoril hotelir Ivan Peternel, kateremu se je v imenu občnega zahvalila gđe. Zinka Tavčarjeva. Krepke napitnice sta izrekli hotelir Ivan Kenda iz Ljubljane in župan ter nadučitelj Fran Ru na Bledu.

»Sokol« v Bohinjski Bistrici. II. občni zbor Sokola se bo vršil dne 20. t. m. Obenem se obrača odbor z ljudno prošnjo do vseh neznanih dobrotnikov in prijateljev sokolstva, naj z obilo prostovoljnimi pripevki podpirajo to društvo, ker naročilo si je orodje, katero mora pa v kratkem času plačati, v blagajni nima niti minarja, nasprotno pa 700 K dolga. Torej ne pustite, da razpade Sokol ravno v tem kraju, v katerem je skoraj najbolj potreben na Kranjskem. Povzame naj se kvišku Triglavski Sokol, da bodejo nasprotniki uvideli, da za njih gonja proti njemu je bila zaman. Darila sprejema odbor.

Z Jesenic na Gorenjskem se nam poroča: Hutter, pravijo onemu državnemu uradniku, ki se upa na izdavalni način žaliti nas mirne tlačane na rodni zemlji, z nošenjem vsnemških znakov zloglasne »Sudmarke« in »Turnvereina«. Pisalo se je že o tem, toda temu fantiču ne pomagajoben resen opomin. V svoji drznosti gre ta c. kr. poštar celo tako daleč, da se upa izzivati z vsnemškimi žepenkami na uradni mizi. Jaz mislim, z poštar, vi pač nimate vzroka nezavzati, znano je vam, da vaša klasifikacija pri c. kr. poštnem ravnateljstvu ne izgleda najboljše, toda alko se še poslabša ako vam naš opomin ne bo šel k sreči. Samo toliko za danes, drugič pa vse in brez pardona!

Hude pritožbe se čujejo z Javornika in Koroške Bele o tamošnji fari. Ondotno farno vodi neki že znani čupnik, ki kaže za vse drugo večje vno, kakor za farno. Danes ga zažrežujejo občinski uradni posli, kakor naznanja kuharici in mečnarju, drugi mora prirejati tombole v znani Vodičarjevi gostilni, (tukaj vprašamo finančno ravnateljstvo ako je znano in kdaj je prišlo dovoljenje za tombole) in se cele noči muči. Čuki, da je drugi dan od samega truda ves bolan, tretjič ga kličejo kam v kako župnišče na godovanje, četrtič mora gospodične spremljati od veselic domu itd. Farani pa pravijo takole: Vedno je župnik trdil, dokler ni imel kaplana, kako je preobločen s delom in da vsa ne more samo opraviti, ko je na dobil kaplana, pa nič dela nima. Škof naj pošlje kaplana kam drugam, kjer je večja potreba, župniku naj pa dovoli, da bo ob nedeljah dvakrat maskeval. Tako svetujemo z župnikom maskeval, drugič pa ana kaj več ališeti.

Slovenski uradniki južno slovenske. V nedeljo 20. svečana ob 4. popoldne se snidemo na Zidancem mostu pri Juvanciču, da se posvetujemo, kaj nam je z ozirom na sedanjí položaj storiti. Ker se ima natučeno začrtati taktika za bodočnost upamo, da se bodele vsi, ki vam je mogoče, priti, udeležiti tega važnega zborovanja. Ako kdo pomotoma ne dobi vabilu, naj vseeno pride ter naj vsaka postaja odpošlje vsaj enega zastopnika. Čaka nas veliko organizatorično delo, ki ga je mogoče le tedaj uspešno započeti, ako ste vsi natučeno poučeni, za kaj da se gre! Tedaj vsi na dan.

Slovensko gledališče v Mariboru. Krasna narodna igra s petjem v petih dejanjih »Reveček Andrejček« se vprizori 20. t. m. Vloge imajo tokrat v rokah naši najboljši diletanti, tako da bodo tudi pevske točke prav voljne. Že to in pa igra sama, ki je stara in priljubljena znanika gledališča, kaže, da bo občinstvo zadovoljno. Bil bi res naravnost greh, ako bi kateri Slovenec izpustil to predstavo.

Prodaja prebolske graščine. Piše se nam iz Savinske doline na Spod. Stajerskem: Tudi vaš list prinesel je notico o prodaji nekđaj baron Hackelbergove graščine Prebold pri St. Pavlu. Neki konsorcij namerava vse to veleposestvo kupiti ter je njega nešetar, celjski mešar Grenka, neki že dal tozadevno 40.000 K — are. Prodajalec grof Fünfkirchen pa je nenda čisto pozabil, da je za deset let dal v najem vse niive in travnike — okoli dvajset je takih najemnikov — ki spadajo h graščini ter da je te labe minulo jedva dvoje let. Zakupniki se bodo zdaj pač zganili! — Naše savinske veljake pa resno opozorimo, da imajo pazko na to, v kakšne roke eventualno pride prebolska graščina. Govori se namreč povsem resno, da je pri vsej tej kupčiji v zadju — »Sudmarka«, Nemogče bi ne bilo!

Za župana v Ormožu je zopet izvoljen Kautzhammer, za podžupana pa dr. Delpin.

»Prva narodna godba« v Novim pri Ptuju ima v nedeljo dne 13. t. m. ustanovno zborovanje v Ptuj. Pri tej priliki je nastopi novostanovljena godba pod vodstvom kapelnika Bračiča ml.

Iz Hajdina pri Ptuj. Naš občinski odbor je v svoji zadnji seji noglasno izvolil učitelja g. Alojzija Pogruje svojim častnim občanom. G. Pogruje deluje pri nas 22. leto in si je stekel za našo občino, pa tudi za so župnijsko velike zasluge, posebno za sadjarstvo. To imenovanje mu naj bo nekako zadoščenje za vnebovpijotno krivico, ki mu jo je prizadel nemurski ptujski okrajni šolski svet s tem, da ga vkjub našim željam in zahtevam ni hotel predlagati v teropredlog, ko je bila pri nas razpisana nadučiteljska služba, samo da bi Slovenec ne dobil tega mesta. Vlečno učitelju Pogruju kličemo: Daj tudi zanaprej v prid naše občine, v prid naše šolske mladine!

Kako napredujemo ob meji. Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu obhaja letos svojo 10. letnico. Društvo ima 75 članov, doim jih je imelo pred 10 leti 120. Društvo je pri klerikalni zvezi.

Umrl je v Trstu g. Blaž Dobida v visoki starosti 86. let. Naj v miru počiva!

Garibaldinske maske aretirane v Tržiču. Na pustni tork so se vozili po Tržiču (Monfalcone) razni namemljeni ljudje, večinoma pijanci, med katerimi so bi i nekateri preoblečeni v garibaldinsko obleko. Službujoči oržniki so jih pa us'avili in oddali v sodnijske zapore. Italijanski listi radi tega slučaja grozno kriče in se povprašujejo, od kdaj je prevedovano biti maskiran v Garibaldijevi obleki? — Pred 21. leti, pravi »Piccolo« — je bilo videti na tržaškem korzu polno mask z Garibaldijevo obleko, a tedaj niti na um nikomur ni prišlo, da bi jih ustavil, orezanjal ali celo zaprl. Res, huda prede irredentistom, niti v obleki ne smejo več posnemati — Garibaldija!

Trije poskušeni samoumori v Trstu. V četrtek večer se je v gostilni »Al Pomo Rovignese« v ulici Vazzareto vecchio v Trstu zastrupil 25letni mladenič Ivan Colombin iz Isole, izpivši precejšnjo množino karbolne kisline. Mladeniča so v bolnišnici rešili. — 33letni Emil Revolt, stannujoč v ljudskem prenočišču via Pontares v Trstu, je imel ljubavno razmerje z neko poročeno žensko, stannujočo na Campo S. Giacomo št. 5, ki je bila nekaj časa tudi ločena od svojega moža. Ker se je na dotična »ljubica« zopet »spohotala« s svojim možem, se je Revolt razjezil. V četrtek zvečer je šel v stanovanje »nezveste ljubice« in prišel tam tako razjezjen, da je bil prvi moč prišlih, poklicati policijo. Ko je pa Revolt videl, da se mu hližajo stražarji, je potegnil samokres in ga sprožil v čelo ter se nezavesten

zgrudil. Poklicani zdravnik je dal nesrečnega, ki je teško ranjen, prepeljati v bolnišnico, kamor sta ga spremljala tudi »ljubica« in njen mož. Stanje Revoltovo je zelo opasno. — 29letna Marija M. . . , stannujoča v ulici Madoninna v Trstu, je bila zaljubljena v mladeniča, ki ji pa ni hotel vračati ljubezni. Radi te trdosrčnosti ga je pa ob vsaki priliki nadlegovala, celo na javni ulici. V četrtek ga je zopet srečala in napadla na način, da je morala poseči vmes policija, ki je naposled njo in njega peljala na policijski komisariat, kjer je bil najpoprej zaslišan mladenič. Med tem zaslišavanjem je že tako in tako zelo pijana Marja segla v žep, izvlekla steklenico nke tekočine, jo izpila in padla kakor nezavestna na tla. Tudi njo so prepeljali v bolnišnico.

Nagla smrt na parniku. Na ladji »Trieste«, ki prevažja razni material trvdke »Faccanoni«, je bil uslužben kot strojevodja neki Frano Aichholzer. — V četrtek, ko je ladja odplula iz tržaškega pristanišča, namenjena v Tržič, je do tedaj ves čas zdrav in vesel strojevodja — ravno ko je na kapetanovo povelje obračal stroj na hitro vožnjo, — padel kot od strele zadet na tla in ostal na mestu mrtev. Oko i Aichholzerja so se takoj zbrali vsi na ladji se nahajajoči, hoteli mu pomagati, ali bilo je vse zaman, siromak se ni več gnil. — Ko je ladja prispela v Tržič, je kapetan obvestil o tragičnem dogodku pristojno oblast, ki je vzela vso stvar na zapisnik in dala prenesti truplo na tamošnje pokopališče.

Požar na Lloydovem parniku na širokem morju. V tork je priplul v tržaški pristan iz Kalkute Lloydov parnik »Sčezija«, na katerem je dne 23. januarja na odprtem indijskem oceanu izbruhnil ogenj in sicer je pričelo goreti v skladišču št. 2. Parnik, ki se je v tistem trenutku nahajal v najnevarnejšem položaju, je bil prepuščen poponoma samemu sebi, kajti nahajal se je na širokem morju, kjer se z drugimi parniki le redko srečava. Da se je rešil parnik z vsemi popotniki, moštvo in blagom, kolikor ga ni uničil požar, se je zahvaliti edinole mirnemu in treznemu preudarku kapitana Radončiča, ki je vse tako odredil, da se je ogenj loka iziral. — Požar je bil šele drugi dan, 24. januarja, popolnoma pogasjen in vdušen. — Škoda na pokvarjenem blagu — ki je pa bilo zavarovano — je precej velika. — Na »Sčeziji« je bilo vkrcanega preko dva milijona kron v zlatu vrednega raznega indijskega blaga. Na mestu, kjer se je primerila ta nezgoda, in bi se bila lahko zgodila grozovita nesreča, kar mrgoli morskikh volkov, ki časih po cele dneve krvočno sledijo plavajočim parnikom.

Manjšinski odsek slov. akad. društva »Adrije« v Pragi naznanja predavanje znanega češkega strokovnjaka dr. Štrumpfa o aktualnem vprašanju: »Prihodnje ljudske štetje ter nemška praksa pri zadnjem popisovanju v letu 1900. Prvi večer« v tork, 15. t. m. ob 7. zvečer v prostorih »Adrije«. Gostje dobrodošli!

Mestni občinski svet zagrebški bo v kratkem razpuščen in bodo razpisane nove volitve. Polovici mestnih odbornikov so namreč že pred letom potekli mandati, a sedaj je mestna uprava izgubila tudi svojega načelnika, ker je župan dr. Milan Amruš imenovan za oddelnega predstojnika za nauk in bogočastje.

Elektro-Radiograf »Ideal« na Frane Jožefovi cesti št. 1, zraven glavne pošte ima od sobote, dne 12. februarja do torka, dne 15. februarja 1910 sledeči spored: Ribji lov v Severnem morju. (Po naravi.) Strahovi soli! (Komično.) Grozovita povodenj v Parizu. Prilika je, si ogledati, kakor na licu mesta, grozovito katastrofo, katera je napravila več milijonov frankov škoda, kar se lahko sodi po tem, ker je samo francoska vlada darovala 20 milijonov frankov in vsa večja evropska mesta pa so darovala večje vsote za prvo pomoč od nesreče prizadetim. Patrijotizem. (Drama.) Komu podarim srce? (Komično.)

Lepega metulja, imenovanega dnevi pavlinček, je vje! mali Miheč Koch na balkonu vile Vida. Režev je pač prekmalu prišel iz svoje hišice. Nesreča na železnici. Ko se je včeraj dopoldne pripeljal železniški nadsprevoznik s tovornim vlakom s Trsta v Ljubljano, mu je, ko je izstopil iz voza, spodrsnilo ter je padel tako nesrečno, da si je v čenku izpahnil desno nogo. Na zdravniškovo odredbo so ga z izvoščkom prepeljali v deželno bolnišnico. Vlom v cerkv. Včeraj dopoldne je neki, čentparj še neznan starilec vlomil v šentpeterski cerkvi v nabiralnik ter odnesel okoli 15 K denarja. Tatvina. Predvčeršnjim je neki malopridneč vlomil v gostilni

Marije Kovačeve na Sv. Petra čisti v nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda in odnesel do 10 K denarja. Iz blaznice ušel. Predvčerajšnjem je pobegnil iz bazine na Studencu 37letni umobolni Lew.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvaja odpeljalo v Ameriko 10 Macedoncev, 18 Hrvatov je šlo v Buks, 10 pa v Inomost.

Izgubljeno in najdeno. Posestnik Ivan Zaletel je izgubil v papirju zaviti 50 K. — Ana Bregantova je izgubila ročno torbico, v kateri je imela denarnico z manjšo vsoto denarja. — Delavka Rozalija Avsecova je izgubila denarnico, v kateri je imela bankovec za 20 K. — Šolski učence Slavko Prohinar je našel ženske žepno uro. — Amalija Friscova je našla manjšo vsoto denarja.

Družba za straženje in zaklepanje — važna za trgovce, tovarnarje, hišne posestnike in stavbenike — je sedaj pod slovenskim vodstvom, ter jo tem potom slavnemu občinstvu priporočamo. Vse podrobnosti so razvidne iz današnjega inserata te družbe.

Drobne novice.

* Kje je bil roj n Komenský? Doslej se je vedno mislilo, da je bil rojen slavnemu češki pedagog Jan Amos Komenský v Nivnici. Zdaj pa dokazuje v »Časopisu českého musea« župnik J. Jelinek, da je bil Komenský rojen v Ogrskem Brodu. Oče Komenského je bil od l. 1572 v Ogrskem Brodu in je tam tudi umrl leta 1604, ko je Jan Amos bil star 12 let.

* Spomenik Danteju v Rimu. Vseitalosko društvo Dante Alighieri je sklenilo na svojem občnem zboru v Rimu postaviti spomenik Danteju kot očetu novega italijanskega naroda. Dante, simbol ednote italiske, nima doslej v Rimu nobenega spomenika.

* Škandal na angleškem dvoru. Te dni je z nekim kočijazem pobegnila omožena hči lorda Knollysa, privatnega tajnika angleškega kralja. Oče in njen zapuščen mož sta poslala za pobeglim parčkom najboljše tajnega policista. Zaljubljenca se nahajata nekje na Španskem.

* Bivši župan naročil umor. V Mondragoni, v provinciji Caserta, so zaprli bivšega župana, odvetnika dr. Tarcantona, ker je na sumu, da je naročil neki umor. Dr. Tarcantona je najbogatejši posestnik v celi Kampalniji. Njegovo premoženje znaša krog 50 milijonov lir.

* Ostuden umor. V polškem mestecu Caryevna je bilo umorjenih pet članov družine rokodelca Szeznke. Sezukov sin iz prvega zakona je s sekirjo ubil svojega očeta, svojega mlačo in njenih pet otrok, ker je oče nameraval izročiti vse premoženje otrokom iz drugega zakona. Morilca in njegova dva brata gimnazijca so zaprli.

Razne stvari.

* Nemška prismojenost. Zadnjič Karlovi Vari, zdaj Cheb. . . Tudi v Ch bu bodo občin ki očetje sklenili, da je nemško ime tega mesta »Eger« nepreločljivo. — Kaj bi neki svet reklo, ko bi se sklenilo, da so nepreločljiva imena slovenska Ljubljana, češka Praha, hrvaški Zagreb, laška Roma, nemški Wien itd. Še krave bi se smejale, ravnotako kakor se sedaj smejejo velenodrim reprezentantom »rurdeutsche« mest »Karlsbad« in »Eger« — če se jim namreč sploh vredno zdi.

* Papčeva garderoba. Od vseh evropskih vladarjev ima papež Pij X. najdragočnejšo garderobo. Oblečila, ki jih rabi pri raznih cerkvenih slavnostih so pokrita z dragimi kamni in zlatom. Pantofli, katere verniki poljubljajo so umetno vezeni po načrtih največjih umetnikov. Prstani so večinoma izredno krasni; vsak kamen v njih je takorekoč malo premoženje zase. — In Krist ni imel kamor bi položil glavo.

* Nove persekucije v slovaški evangelijski cerkvi. Slovaško evangelijsko cerkev so pred dobrimi desetimi leti razdelili na dva distrikta, da bi bili izdani evangelijski Slovaki na milost in nemilost madžarski in madžaronski sili. V enem distriktu je bil zadnjič sprejet predlog, da sme škof ertati iz kandidatne listine duhovna, ki bi ne bil zanesljivo patriotičen (t. j. madžaronski). Tak sklep je sicer generalni konvent annuliral, sedaj pa se je predlog pojavil tudi v drugem distriktu, in sicer v še slabši obliki. Madžaronski cerkveni dostojanstveniki bi tudi radi odstranili tajnost cerkvenih volitev. Vse to samo zato, da bi počasi izgnali iz cerkve slednjega dobrega slovaškega duhovnika.

* Egipski keditv se je tni dne poročil z neko grofico Török. To je najnovejša evropska senzacija, ki je na dvorih napravila toliko večji

utla, ker je keditvova najnovejša soproga nekam temne proteklosti. Sedanja žena keditvova je rojena Madžarka. Njen oče, inženir Puskas, si je bil pridobil več milijonov značajajoč premoženje, a je zopet vse izgubil in je umrl v največji revščini. Njegova hči je bila vojena življenja bogate dame in ker se ni mogla drugače preživljati, je postala lahkoživka po poklicu. Leta 1890, ko je bila stara 17 let je prišla na Dunaj in je postala metresa takratnega perzijskega poslanika Merimanthana. Poleg tega diplomata je imela še več drugih ljubimcev in je sploh veljala sedaj ne le za najlepšo, nego tudi za najduhovitvijo vseh takratnih dunajskih kurtizan. Neki slikar jo je takrat alikal kot »ugrabljeno Čerke-injo«, seveda golo in ves Dunaj je občudoval lepoto njene telesa. Toda ostala je na Dunaju le nekaj let. Ušla je najprej z nekim advokatom v Bruselj, potem pa živela z različnimi ljubimci v Parizu, v Londonu, v Nici in drugod. Ko je egiptski keditv potoval po Evropi, se je z njim seznanil a v nekem hotelu in hitro spoznala, kak utis je nanj napravila. To jo je navotilo, da se je preselila v Kairo, kjer je nastopila kot grofica Török, dasi nima pravice do tega naslova, čeprav se je niena mati po smrti svojega moža inženirja Puskasa poročila z nekim grofom Törökom. V Egiptu si je ta gosodična Puskas, ozaroma grofica Török, znala pridobiti sijajno stalšče. Selošno se priznava, da je izredno duhovita ženska. Tudi igra izborno k'vair, violno in čelo. govori francoski, angleški, španski, nemški in madžarski in je tako vsestransko izobražena, da se je keditv z njo posvetoval o najvažnejših političnih zadevah in se rad ravna po njenih nasvetih, ki so vse e izkazali kot j ko dobri. Iskrtaka: Keditv ni mogel brez nje živeti, jemal jo je seboj celo na potovanja in se sedaj z njo poročil. To je nač karjera: iz kurtizjanske postelje na kraljevski pre-tol!

Telefonska in brzojavna poročila.

»Slovenska Enota«.

Dunaj, 12. februarja. »Slovenska Enota« ima v sredo 16. t. m. ob 4. popoldne svojo plenarno sejo. Splošno se soti, da bodo do tistega časa že vidljive konture one konstelacije, ki si jo želi ministrski pred sednik baron Bienenrth.

Radi bosanske ustave.

Dunaj, 12. februarja. V ministstvu zunanjih del so imeli danes posvetovanje minister zunanjih del prof Aehrenthal in oba ministrska predsednika baron Bienenrth in grof Khuen-Hedervary. Posvetovanje je veljalo bosanski ustavi. Ministri so temeljito pretresli vse posamezne točke ustavne načrta ter se zedinili v vs h vprašanjih. Ustavni načrt pride v ponedeljek še pred ogrski ministrski svet in bo kmalu na to publiciran.

Proti mali rekonstrukciji

Praga, 12. februarja. »Venkova«, glasilo agrarne stranke, izjavlja, da bodo češki agrarci z vso odločnostjo nastopili proti takozvani mali rekonstrukciji ministrstva. »Venkova« naglašala, da bo »Slovenska Enota« zahtevala temeljito spremembo sedaj vladajočega v adnega sistema.

O vseslovenski konferenci v Sofiji.

Sofija, 12. februarja. V vseh tukajšnjih slojih vlada kolosalno zanimanje za vseslovenske prireditve, ki se bodo vršile meseca julija v Sofiji. Dosedaj se je osnovalo 7 pripravljalnih odborov, ki bodo skrbeli za to, da se slavnosti izvrše čim najsijajneje. Osrednji odbor bolgarskih sokolskih društv »Junaka« namerava v Sofiji sklicati istočasno z vseslovensko konferenco tudi vseslovenski sokolski zlet. V tem oziru je že stopil v zvezo z ruskimi sokolskimi društvi, ki so obljubila, da se zleta malodane polnoštevilno vdeležijo. Govori se tudi, da se skliče meseca julija v Sofijo tudi shod slovaških pevskih društev, vendar na to še ni gotovo.

Petrograd, 12. februarja. Dr. Kramar govori danes v »Klubu občestvjenih dejiteljev« o »naradno slovaškem vprašanju, dr. Kalinkov o Jugoslovanih. Poljak Dmowski bo razpravljaval o rusko - poljskih odnosih. Jutri dopoldne prirede na čast slovaškimi gostom sijajen banket. Dr. Kramar odpotuje v ponedeljek iz Petrograda.

Pruska volilna reforma.

Berolin, 12. februarja. O usodi volilne reforme so v vladnih krogih zelo pesimističnega mnenja. Cesar Viljem in kancelar Hollweg sta imela danes dolgotrajno konferenco. Vse kaže na to, da bo deželni zbor odklonil vladni načrt volne reforme, ker je večina zbornice za tajno volilno pravico.

Poslane.

V 28. številu predčasnega »Slovenca« z dne 5. februarja 1910 skuša je nekdo nahajskati starše udolobniških otrok proti šoli in nadučitelju, kar se mu pa ni posrečilo, kajti tukajšnji občani znajo vse drugače ceniti šolo, kakor pa oče hujskajočega člančiča. Ker ne vem, s kom imam opraviti, po takem skrupulu pa ne morem drugače misliti, kakor da je dotičnik kak mlečnik, kukajoč v življenje, zato naj veljajo sledeče besede:

»Zapomni si dopisunče, da brez dovolj čje ne smeš nič storiti, poslušaj, če ti še zadaj gleda iz hlače kos srajce, ker drugače ti že gospodar fizikalničen potom ogreje tisti del telesa, ki ima najgrši ime.«

Koroška Bela, 8. svečana 1910.

Janko Baraga, nadučitelj.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Dev, Škofja Loka, 22 K, nabrali člani loške čitalnice, kot odgovor na brezvesten lopovski napad na našo družbo. — G. Premrov Janko, rač. svetnik, Sarajevo 13 K 10 vin., nabrali doneski za januar in februar tamšnjih Slovencev z geslom: Zrno do zrna v korist družbi sv. Ciri a in Metoda. — G. Luka Svetec, Litija, 20 K. — Postojnski narodnjaki (15) 19 K, nabrali vsled ogorčenja nad nesramnim člankom »Cirilmetodarija« v umazanem listu »Slovenec« v prid tako potrebni in za slovenski narod tako važni družbi sv. Cirila in Metoda. — G. Makar Milan, Metlika, 11 K, Metličani kot odgovor na nesramni napad klerikalcev. — Gdč. Mimi Gnezda, Unee, 20 K, nabrala kot delni odgovor na uvodni članek »Slovenca« »Cirilmetodarija«. — G. Vlačav A. Paleček v Gorenji vasi na Kranskem, nabral 6 t. m. 14 K 60 vin. — Ga. Marica Kruharjeva v Čatežu ob Savi, 9 K 54 vin., nabrala na rustni terek v gostilni gosp. Zadnika na Čatežu med vrliimi somišljeniki naše prekristne družbe. — Ga. Podgornikova in G. M. Gustin darovala 4 K za razigrani klubok. — »Franccka«, Radovljica, 16 K, nabrala, vsposobljena po nedosežnem članku v »Slovenec« pod naslovom »Cirilmetodarija« na odhodnici Tomaža in Stankota z motivacijo, da je vse »glih« če se prav »Slovenec« žol razlije. Vsi na krov! — G. F. Ks. Jelovečan v Gorenji vasi 15 K 12 vin., in sicer je dal G. Jak. Jezeršek za prvi ples Frana Jelovečana pri Anžonovu 10 K, 2 K je dal G. Fr. Jelovečan, ker je plesal G. nadučitelj L. Perko, 3 K 12 pa je nabral Fortunov Semon pri Ciril - Metodovem ofru pri Jelovečanu. — Škofjeločani pri zanimivem predavanju 11. t. m. 15 K, vsled »Slovenčevega« nesramnega napada na ljubljeno družbo. — Neimenovana 70 vin., kot preplačilo za številke »Slovenskega Doma«. — Na »Slavčevi« slaničkovi pojelini pri »Auruc«, nabrano med člani 3 K 32 vin. — Skupaj 183 K 38 vin. — Živel zavedni in neustrašeni darovalci in nabiralci. — Hvala! — Na zdar!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca januarja 1910 sledeče prispevke:

I. Prispevki iz nabiralnikov

Gregor Peternel, Poljane 5 K; trg. Khom, tu 14 K; Primož Zirovnik, Voklo 2 K 07 v; Fran Zupancič, Rakovnik 4 K 41 v; Fran Hanc, Laze 1 K 07 v; A. Durjav, Matenja vas 2 K 62 v; Nar. dom, Sv. Ivan 7 K 84 v; trafika Kleinstein, tu 2 K 37 v; gost. Črničec, tu 10 K 07 v; trg. Schwentner, tu 25 K; gost. Krševan, Gradiska 2 K 42 v; I. Lettgeb, Dob 4 K 01 v; gost. Fran Gore, Vel. Loka 5 K 80 v; Fr. Konšek, Trojane 3 K; podr. Metlika i. s. Malešič 1 K 52 v; Vidnik 1 K 30 v, Kenda 3 K 34 v, Kopinč 2 K 10 v, Fleischman 5 K 49 v, skupaj 13 K 75 v; podr. Cerklje-Catež i. s. Golob 15 K, Vahčić 3 K, skupaj 18 K; neimenovani 23 K 95 v; P. Durjav Škofljan 4 K 27 v; T. Zavrčnik, Travnik 3 K; gost. Grahov, Bitnje 9 K; J. Mazelle, Gradac 23 K 87 v; Ivan Zajc, Foteska 5 K 66 v; M. Pipan, Kral. Vinohradi 17 K 30 v; dr. J. Hrabrovec, Celje 4 K; Fr. Konšek, Trojane i. s. Kolenc 16 K, Pletotnik 50 v, Novak 1 K, skupaj 17 K 50 v; gostilna pri Jerneju, tu 24 K; gost. pri Mačku, tu 3 K 50 v; Lahorje, Prevalje 13 K 44 v; Leop. Kuhar, D. M. v Polju 3 K; trg. Mrhar, Dolnjavos 3 K 60 v; A. Logar, Hraštnik 4 K 20 v; M. Perne, Grahovo 2 s. A. Golja 12 K; A. Rutar 10 K, skupaj 22 K; gost. Špehanjeva, Kobariid 2 K 28 v; E. Grizold, Rače 10 K; moška podr. Krško i. s. Scagnotti 7 K 27 v, Rupert 6 K, skupaj 13 K 27 vin.; podr. Vipava i. s. Hrovatin 33 K 58 v, Prhanc 91 K 32 v, Petrovčič 1 K 79 v, hotel Adria 90 K 68 v, št. Hrib 11 K 41 v, čitalnica 2 K 31 v, Zaur 9 K 57 v, Rudolf 2 K 70 v, Terčelj 21 K 64 v, Rebolj 1 K 24 v, Rovani 12 K 20 v, skupaj 288 K 46 v; Kančovi rinečki, tu 5 K 20 v; trg. Vidmar, tu

10 K; omizje Kreč, tu 2 K 74 v; M. Fok, Kranj i. s. nar. čitalnica 13 K, gost. Major 4 K 41 v, skupaj 16 K 41 v; gost. Dolničar, Smartno 45 K 65 v; K. Florjan, Kranj 4 K 30 v; Fr. Zolter, Zahomec i. sr. v enem 7 K 89 v, v drugem 6 K 30 v, skupaj 14 K 19 v; opt. Zajc, tu 22 K 23 v; m. podr. Kranj iz nabir. Fr. Benedikt 5 K, I. Dežela, Idrija 52 K; M. Korenčan, Vrhnika 5 K; Vinko Berce, St. Janž i. s. Repovž 4 K 20 v, Majcen 2 K 85 v, Prijatelj 16 K 50 v, skupaj 23 K 55 v; I. Zupancič, Šmarje i. s. Grad 7 K 55 v; Gostilnica, St. Peter 29 K 52 v; Iv. Mačaron, Borovnica 8 K; Jos. Komljanec, Ptuj i. s. čitalnica 25 K 94 v, Mohorič 8 K 38 v, Mursič 4 K 11 v, Brencič in Zupancič 48 v, skupaj 38 K 95 v; A. Potočnik, Polisreda i. s. Jazbar 14 K 16 v, Panek 7 K 17 v, Prakar 7 K 40 v, skupaj 28 K 73 v; P. Matjan, Laze 3 K 13 v; Narodni dom, Celje 15 K; dr. Koderman, Celje 15 K; Na rodni dom, Celje 13 K; Fr. Potočnik, Pliberk 3 K 07 v; V. Ogorelec, Škofljica 15 K 60 v; Iv. Komat, Trbovlje 3 K 40 v; gost. pri Kolovratarji, tu 22 K; J. Slapar, Brdo 3 K 07 v; F. Kr. Jelovečan, Gorenjavas 5 K 63 v; Fr. Florjanec, St. Peter 2 K 17 v; gost. »Stadt Graz«, Celje 5 K; T. Mihl Šmarje 97 v; M. Gombačeva, Mantova 4 K 08 v; M. Fok, Kranj i. s. ra. Šmarjetni gori 7 K 58 v; gost. Zanier, Braslovce 3 K 84 v; klub slov. napr. akademikov 5 K; Span, Naklo 3 K; podr. St. Pavel Prebol: i. s. Vočenič 70 v, trg. Zanier 80 v, podr. Zanier 30 v, Gujzdnikar 60 v, Šrlbar 32 v, Šlander 50 v, Piki 1 K 25 v, Gomiljske 50 v, skupaj 5 K 04 v; gost. Jamnik, tu 13 K 72 v; gost. Čonček, Področnik 6 K 29 v; Fr. Pečnik, Mengeš 1 K 75 v; Mici Fazarine, Ostrožno 22 K 17 v; Narodni dom Slovenji Gradec 14 K; gost. Zupan, Zabreznica 1 K; hotel Austria, Slov. Džirica 4 K 50 v; gost. Kovčič Dobova, Slov. Bistrica 4 K; Mio Grabotek, B. Bistrica 8 K 40 v; gost. Blagaj, tu 23 K 78 v; trnovsko župni šče, tu 11 K 89 v; Marica Amf, Sežana 2 K 80 v; M. Peklar, St. Jakob v Slov. gorah 10 K; gost. Traskova, na Dobravi 9 K; gostilna Zalar M., Cerknica 1 K 54 v; gostilna Strgulce, Begunje 4 K 72 v; gost. Šfiligaj, Dobrava 10 K 58 v; hotel Triglav, Mojstrana 5 K 37 v; I. Gasperlin, Senčur 4 K 30 v; A. Zidaršič, Loz 6 K 50 v; Fr. Sorn, Sv. Lovrenec, nabir. Brenci 4 K 76 v; K. Štefin, Zidan most 30 K; gost. Prelovec, Idrija 4 krone 20 v; V. Šket, El. Bistrica i. s. Tomšič 16 K, Idrija 7 K 46 v, Samsa 50 K, skupaj 73 K 46 v; gost. pri Jožetu, tu 8 K 83 v; A. Kordiš, Travnik 3 K 33 v; D. Klepec, Prežid 8 K 10 v; trafika Piršt, tu 5 K; J. Lavrič, Podpreška 3 K 25 v; M. Domčelj, Rakek 20 K; gost. »Stadt Graz«, Celje 11 K; Kmetiska posojilnica, tu 10 K; Franjo Rus, Hrib 100 K; gost. Turner, Fram 15 K; J. Brinšek, Trnovo i. s. Ribarič 5 K 91 v, Brinšek 12 K 44 v, skupaj 18 kron 35 v; pivovarna Laški trg 9 K 68 v; gdč. I. Blumaverjeva, tu 100 K; gost. Drašler, Borovnica 15 K; Ivan Rožič, Sežana 6 K 39 v; podr. Slovenji gradec 8 K 08 v; gost. Lavrič, Travnik 13 K; trg. Gaber šček, Gorica 11 K 58 v; Ig. Božič, Klavže 4 K; ženska podr. Trbovlje i. s. Plavšak 10 K 50 v, Dimnik 11 K, Forte 9 K, skupaj 30 K 50 v; hotel Austria, Slov. Bistrica 2 K 60 v; J. Šter, Tržič 5 K; Lovrenc Polenski 6 K; moška podr. Maribor i. s. Narodni dom 61 K, pri pošti 10 K, pri Rapovcu 1 K, skupaj 72 K.

II. Prispevki družnic:

Kransko. Zagorje 220 K; Radovljica, ženska 77 K; Vič 70 K; Cerklje - Catež 62 K; Poljane 50 K; Šiška, moška 133 K 95 v; Trojane 3 K; Krško, moška 84 K 10 vin.; Toplice 188 K; Vipava 411 K 54 v; Kranj, moška 68 K 10 v; Ljubljana prva Ljubljanska 4 K; Mengeš 80 K; Zatična 100 K; Brdo 80 K; Trebnje 173 K; Moste pri Ljubljani 294 K 47 v; Cerklje, Gorenjsko 80 K 64 v; Zatična, St. Vid 200 K; Mengeš 36 K; skupaj 2325 K 80 v.

Stajersko. Gornja Radgona 152 K 22 v; Ormož, moška 98 K; Škofjavs 26 K 10 v; Brežice, ženska 16 K; Vuhred (dar posojilnice) 20 K; Ptuj, moška 5 K; Sevnica 64 K 92 v; Vuzenica 201 K 20 v; Dramlje 85 K; Ptuj, ženska 3 K 42 v; Ribnica na Pohorju 16 K; Hraštnik 278 K 20 v; St. Leonard 100 K; Ljutomer, moška 8 K 30 v; Slovenji gradec 5 K 82 v; Maribor, moška 301 K 10 v; Vransko 15 K; skupaj 1396 K 28 vin.

Koroško. 0. Primorsko. Rihemberk 100 K 35 v, Sv. Ivan pri Trstu 153 K 35 v; Čepovar 184 K; Kobari 66 K 30 v; Šmarje 12 K; Gorica, moška 400 K; Komen 15 K; skupaj 931 K.

III. Prispevki časopisov:

»Slov. Narod«, tu 387 K 75 v; »Mira«, Celovec 5 K; skupaj 392 K 75 v.

IV. Razni prispevki:

B. Ranc, Volšperg, nar. davek 1 K; nar. koroški Slovenec, Celovec po čitanju nar. lista »Korošec«, 4 K; Gasilno društvo Trbovlje 8 K; občina Sodražica 10 K; št. Oswald, št. Peter, izkupiček na božični večer 8 K 60 v; Anton hovač, pod »Skalco«, Ljubljana nabral 5 K 20 v; ameriški Sloveni, novoletni dar 800 K; Stanko Toman, Moravce, nabral 7 K; F. Poljšak, Zapuže 5 K; J. Goljevšek, Gorica, novoletni dar 30 K; Ant. Tušar, Pivčina, nabral na Silve večer 7 K 59 v; dr. J. Georg, Šmarje, novoletni dar 10 K; tamburaši v Novi vasi pri Ptuj 2 K; J. Voncina, Ljubljana, mesto venca umrlemu dr. vit. Bleiweis 20 K; A. Gregorič, Puš, nabral med Pušskimi p. uračniki 17 K 20 v; Z. Cizel, Polzela, nabral na Silve večer 3 K; A. Mladič, Šmarje mesto venca umrlemu dr. vitezu Bleiweis 10 K; županstvo, Kanal 40 K; dr. K. Janežič, Volosko, dar 20 K; županstvo, Radomlje 10 K; dr. Gosti, Studenec, mesto venca umrlemu dr. vit. Bleiweis 10 K; čitalnica v Slov. Bistrici 8 K 60 v; posojilnica v Sin. di vasi pri St. Rupert 50 K; dr. Stojan, Ljubljana na dr. Müllerjevem večeru 4 K; občinski urad i. ljubno 10 K; Iv. Jarc, Matulje, nabral 3 K 40 v; župan Iv. Hribar, tu, mesto venca umrlemu grofu Harachu 25 K; Iv. Kristan Andrih 3 K; dr. Fran Novak, Ljubljana, hasenska poravnava 30 K; J. Mohorič, Divača, nabrala 3 K; Mla Tomič, Trebnje i. s. nabrali, Dolfi, Lado in Lajšek 5 K 25 v; Starovašnik in Vrtnik, Maribor, nabral na venčku 15 K; A. Koz levčar, Rakek, nabral nar. dav. 44 K; klub slov. akademikov, narodna zbirka, Celje 601 K; Janke Muba, Ajdovec 1 K; hranilnica, Dob 50 K; A. Jeseršek, Ljubljana, preostanek od zbirke za venec umrlega A. Loejaka 1 K 70 v; K. Dolenc Mödling 4 K; slovenski dijaki, Ljubljana 1 K; posojilnica, Trebnje 20 K; neimenovani, Ljubljana, za storjene napake 1 K 60 v; Lovro Potovar, Ivanjkeci v. veseli družbi, nabral 3 K

66 v; A. Mladič, Šmarje 7 K 30 v, 2 K 30 v, 7 K, 5 K, skupaj 21 K 50 v; Iv. Smreker, Kneze 1 K 30 v; volilo umrlega Fr. Dekle-va, Slavnja 1000 K; J. Strgulce, Begunja, nabral na Silvestrov večer 8 K 80 v; Al. Božič, mlajši, Mala nedelja, nabral v gostilni Senčar 3 K 12 v; volilo umrlega Ivana Lokar v Mirnu 400 K; akademsko fer društvo Balkan, Trst 100 K; Slava Pernat, Sv. Jakob, nabrala 15 K; Anton Kosi, Središče, nabrano v gostilni Horvata 8 K 52 v; vesela družba v gostilni Forte, Trbovlje 200 K; Franc Slant, Laza vas 6 K; županstvo Vrtolja 20 K; Ema Sentak, Vransko 8 K; J. Sprizbel, Črnomelj, nabrano na balu pri Petetu Škubicu 4 K 64 v; Zdenka Andrečkova, Dunaj, nabrala 5 K; županstvo Rajhenburg 10 K; Ant. Geelman, Sv. Martin, nabral mesto venca umrlemu A. Geelmanu 8 K; čitalnica v Celju 200 K; županstvo Ilirska Bistrica 50 K; Cvetko. Növa vas 1 K 30 v; županstvo Slavnja 20 K; M. Jaročič, Dramlje 8 K; Fr. c. Ljubljana 1 K; dr. Stergar, Premiselj, prispevek umrlega dr. Arko 50 K; A. Vodopivec, Prvačica 4 K; Sprizbel, Sv. Marjeta 2 K; A. Hudovernik, Ljubljana, nabral nar. davka 33 kron; gdč. Skulj, Ljubljana, najdenina 1 K; V. Sterger 50 K 20 v; Kmetijsko bralno društvo v Rogornici pri Ptaju 2 K.

V. Prispevki za obrambni sklad.

Omizje pri Roži, Ljubljana 100 K; Prva svetaši, skupina 1. 40 K; J. Štefan, Zagreb 5 K; J. Bregar, Maribor 3 K 40 v; A. Zurec, Črnomelj 20 K; L. Petovar, Juršinci 5 K; L. Cvetič, Ljubljana 5 K; okrajna posojilnica v Boveu 50 K; dr. Fr. Preindl, Sara jevo 100 K; narodni duhovnik, Ljubljana 3 kron; A. Šturn, Maribor 3 K; J. Veras, Maribor 40 K; J. Serneck, Gornji grad 100 K; Ant. Vevlin, Kamnik 20 K; podružnica Trebnje 78 K; A. Ziberna, Trst 5 K; A. Vahtar, Volosko 10 K; strelski - keglarski klub, Dol - Hraštnik 50 K; Fr. Berlec, Karadja 3 K 33 v; Janko Bleweis Trsteniški 5 K; Miloš Roš, Hraštnik 10 K; Rus in Zorman, Ljubljana 10 K; A. Santel, Gorica 20 K; neimenovana, Ljubljana 20 K; narodna čitalnica, Črnomelj 50 K; podružnica Škofljica 100 K; A. Kozlevčar, Rakek 50 K; dr. Fr. Jurtela, Ptuj 100 K; Fr. Orehek, Moravce 3 K; slovensko društvo »Lipa«, Zagreb 36 K; podružnica Braslovce 200 K; A. Martelanc, Borkovlje 5 K; dr. G. Hodevar, Bled 50 K; podružnica Bled 50 K; Fr. Stupica, St. Lekar 10 K; podružnica Ribnica na Pohorju 200 K; A. Černe, Tomaj 100 K; J. Rudež, St. Jernej 50 K; narodna čitalnica Kanal 40 K; županstvo občine Dekani 200 K; J. Korenčan, Ljubljana 100 K; županstvo Metlika 200 K; akademsko fer društvo Balkan, Trst 400 K; M. Novak, Senožeče 12 K; Sokolice v Mariboru 6 K 50 v; klub čitalničarjev v Dol. Vrtolji 50 K; Val Stangel, Smihel 10 K; dr. Jos. Malerčič, Črnomelj 30 K; podružnica Slovenji gradec 40 kron; Anton Klun, Gorica 200 K; posojilnica Maribor 600 K; dr. R. Pipuš, Maribor 200 K; županstvo Ilirska Bistrica 200 K; Ormoški narodnjaki, mesto venca umrlemu dr. J. Omulecu 202 K 01 v; M. Starčič, Novo mesto 10 K; dr. M. Pregl, Vuzenica 160 K; omizje Grad, Črnomelj 200 K.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. februarja 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910 za 50 kg 14.02
Pšenica za oktober 1910 za 50 kg 11.72
Rž za april 1910 za 50 kg 9.44
Koruzza za maj 1910 za 50 kg 6.62
Oves za april 1910 za 50 kg 7.50

Efektiv.

Neizpremenjeno.



Bodnina Ivan Halner, mesar v Škofji Loki, naznanja žalostno vest, da je njen zvesti, dolgoletni pomočnik, gospod

Josip Smole

danes ob 3. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v starosti 32 let mirno preminil.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. ob 5. popoldne na farno pokopališče.

Bodi mu blag spomin. 539

Škofja Loka, 12. februarja 1910.



Telovadno društvo »Sokol« v Škofji Loki naznanja žalostno vest, da je preminil njega večletni član, brat

Josip Smole

mesarski pomočnik

Pogreb bo v nedeljo, 13. t. m. ob 5. popoldne na farno pokopališče. Bodi mu časten spomin. 540

Škofja Loka, 12. februarja 1910.

Odber.

Gostilna

se odda s koncesijo vred v najem za avgustov termin.

Več se ve o bližnji hani posrebnici na Grabarjevi cesti št. 4. 541

Zenske v tujni službi politike.

Zenske so v vseh časih in pri vseh narodih igrale že jako velike politične vloge. Ne samo tiste ženske, ki jim je usoda stisnila kraljevsko žezlo v roko ali jih spravila vsaj v bližino kakega prestola ali kake kraljevske palače. Tudi druge ženske so že globoko posegale v zgodovino in v politiko, ji dale dostikrat celo smer ali vsaj spretno služile bodisi dobrim ali slabim namenom različnih moških. Pred nekaj leti smo tudi mi mnogo čitali o neki taki ženski. To je bila ogrska baronica Schönberger. Ta je bila v svoji mladosti lahkoživka, ki se je prodajala za denar, v zrelejših letih pa jo je takratni ogrski justični minister Polony poslal na Dunaj kot vohunko. Bila je potem metresa visokega dvornega dostojanstvenika ter nekaj časa dosti uspešno izvrševala svojo nalogo. Toda kdor hoče rabiti tako dvorezen nož, mora biti posebno spreten. Polony sicer slovi kot eden največjih prekanjencev, kar jih je rodil ogrski globus, toda tej intrigi vendar ni bil kos, kakor tudi baronica Schönberger ni bila umetnica v vohunstvu, nego samo v ljubezenski razuzdanosti. Stvar je prišla na dan, minister Polony je moral odstopiti, baronica Schönbergerjevo pa so iztirali z Dunaja.

Bile so pa tudi že ženske v tajni službi politike, ki so svojo vlogo virtuosno igrale, ženske, ki so znale odločilno vplivati na tok zgodovine in ki so imele najmerodajnejše moke takorekoč na vrvi. Naj izpregovimo o eni takih žensk nekaj besedi.

Pred nekaj leti je v Parizu umrla stara posušena Italijanka, ki je v svoji mladosti igrala na dvoru cesarja Napoleona III. veliko vlogo in znala celo izrabljene živce tega vladarja razburiti do skrajnosti.

Ko je bila že stara, se je spričo nje govorilo v veliki družbi o vojni leta 1859. in ta in oni in tretji so slavili cesarja Napoleona, da je z idealno zvestobo dani obljubi in podkurjen od Orsinijevih bomb šel v vojno in Italiji priboril Lombardijo.

Stara Italijanka je to nekaj časa tiho poslušala, a ko ji je bilo govorjenja menda preveč, se je na glas zamejala in je vzkliznila:

»To ni vse skupaj nič. — Napoleon bi ne bil nikdar začel tiste vojne, če bi ne bil obljubil, da ni bilo...«

»...tega... in tega...« in pokazala je na svoja obledela ustna, na prsi in na svoja kolena.

Ta stara Italijanka je bila v svoji mladosti čudovito krasna. Bila je najkrajina velikega pijemontskega ministra grofa Cavourja, ki je pravi svetbenik zedinjene Italije in davno je znano, da je Cavour to svojo neukinjo, grofice Castiglione, poslal v namen in naročilom v Pariz, da svojo lepoto omreži in omami cesarja Napoleona III. in ga pridobi za svojo zoper Avstrijo, na kar je Cavour delal z vsemi sredstvi, česar pa ni bil ni bil ni mogel doseči. Grofica Castiglione je svojo lepoto, svojo neopeljnost in svojo čast žrtvovala Napoleonovi pohlepnosti. Da koristi vojnu narodu je poljubljala Napoleona, da omogoči in pospeši zedinjenje Italije, je postala Napoleona metresa. Vse za narod in za domovino.

Leta 1807. je začasna vlada v Parizu izročila mladi lepi Poljakinji adresu, v kateri je med drugim očelo: »Kot mož bi bili vi žrtvovali domovino svoje življenje, kot žena lahko doprinesete druge žrtve.«

Ta lepa mlada Poljakinja, Walewska, je res doprinesla to drugo žrtvo. Napoleon I. se je bil vanjo blazno zaljublil. V njenih rokah je bila usoda Poljske. Walewska se je dolga branila, a dvignila se je takorekoč vsa Poljska in zahtevala od nje, naj se vda ljubezenskim željam cesarjevim, naj svoje telo žrtvuje domovini. Vsa Poljska je takorekoč klečala pred Walewsko in s povzdignjenimi rokami prosila: Žrtvuj se, postani cesarjeva priljubljenica in plamen vajine ljubezni bo vstvaril novo Poljsko.

In Walewska se je vdala. Ko so jo prvič prineli k Napoleonu, se je do dosti viteški vedel, drugič pa takole, da je Walewska omedlela. Zdaj, ko je bila zahtevana žrtva storjena in je poskusila Walewska doseči to zaradi česar se je žrtvovala, pa se ji je Napoleon unrl z brutalno brezobzirnostjo. Poznal je žensko moč kakor je poznal moške slabosti in se ni hotel podvreči ženskemu vplivu. In ker se prvi poskus ni posrečil, je Walewska upala, da se ji posreči poznejši in ostala je cesarjeva metresa, se dala za korist svoje domovine ljubiti. Noben mader ne pade nanjo, ker je vedno le bila cesarjeva metresa ne korist svoji domovini in nikdar ne svojo korist.

Netakinja Cavourjeva, lepa grofica Castiglione je bila rezljana iz

druga leca. Walewska je bila akromna, tiha in ni silila v javnost, grofica Castiglione pa je ljubila hrup in veselje in izvedla je svoj rafinirano zasnovani patrijotični roman kakor da se gre za kako predpustno burko. Kot vohunka in spletakarica je bila poslana v Pariz. Cesar seveda ni ni slutil, a od prvega dne je skušala obrniti nase občno pozornost, česar se drugače vohuni bolj boje kakor ognja. Na prvem dvornem plesu je bila dekolitirana — do figovega peresa. Celo cesarica Evgenija, ki pač ni bila krepotnica, je bila ogorčena, samo lepa italijanska grofica, ki je bila takrat še nedolžna, se ni nič ženirala. Tudi svojega razmerja s cesarjem ni prav nič skrivala. Ves Pariz je vedel, kateri dan je cesar prvič pri njej spal, klicala je takorekoč ves svet za pričo svojega početja in pri vsem tem ni živa duša slutila, da je ta tako lahko miselna, provokantna razuzdanka najspretnejša agentinja ženijskega Cavourja.

Sodobniki so v grofici Castiglione videli samo razuzdano žensko. Grof Viel Castel piše v svojih spominih o njej s posebnim zamevanjem, a njeno lepoto popisuje tako, kakor da je bila ta ženska nekaj čeznaravno krasnega. Ni čuda, če je pozneje kazala na svoja kolena, na svoje prsi in na svoja ustna, češ — te krasote so Italiji pridobile Lombardijo in jo sploh zedinile.

Danes je znano, da je grofica Castiglione s svojim postopanjem, vzbujajočim občno pozornost hotela samo prikriti svoje prave namene. Hotela je biti na glasu brezstidna ženska, da bi nihče ne uganil, njene namene. Hrupno se veselila, razkazujoč svoje telesne krasote ob sviranju godbe je ta ženska plesala skozi življenje in tudi največji prebrisanci niso slutili, da je s tem le varala ves svet.

Ljubezensko razmerje med cesarjem Napoleonom III. in med grofico Castiglione je spravilo cesarja dvakrat v jako neprijeten položaj.

Enkrat je cesar šel ponoči sama obiskat grofice Castiglione. Šel je peš. Na potu v neki temni ulici je bil cesar napaden. Napadalec so mu slekli hlače; dva napadalec sta ga držala za roke, dva za noge, eden pa mu jih je na zadnjo plat naštel s palico tako gorkih, da je cesar komaj domov prišel.

Zarotniki tega pač niso storili, kajti zarotniki bi se bili poslužili drugačnega in izdatnejšega orožja. Napadalec tudi niso bili razbojniki, ker niso cesarju ničesar vzeli. Policijska, ki je takrat cesarja rešila, je bila mnenja, da je napad povzročila kaka ljubosumna ženska, ki jo je bil cesar zapustil. A kdo ve... Danes se dobe celo ljudje, ki trde, da je bila grofica Castiglione sama sporazumljena s tisto palico, ki je padla po cesarjevi zadnji plati.

Druga neprijetnost, v katero je prišel cesar, je bila vse nevarnejša. Napoleonovi sovražniki so napravili zaroto in so sklenili, da umore cesarja v predstbi grofice Castiglione. Eden teh zarotnikov je pri grofici vstopil kot lakaj v službo. Vse je bilo kar najbolje pripravljeno in samo slučaj je bil, da sunek z bodalom ni zadel cesarja, da je cesarjev spremljevalec ta sunek prestregel. Ta dogodek, ki je vzbudil takrat v Parizu velikansko senzacijo, je še tudi dramatično fruktificiran. Viel Castel piše, kako ogorčenje je vladalo v vseh dvornih krogih, ko je cesar Napoleon ukazal, da se pri obravnavi zaradi tega atentata sploh ne sme imenovati ime grofice Castiglione. Kaj bi bil šele rekel, ko bi bil vedel, da je bila grofica sama zapletena v to zaroto.

Nekaj mesecev potem so počile Orsinijeve bombe. Poljubi grofice Castiglione niso mogli pripraviti cesarja za vojno zoper Avstrijo; tudi ne batine; tudi ne bodalo; a ko so počile Orsinijeve bombe, tedaj ni cesar več omagoval — kocke so bile padle in kmalu je prišlo do vojne, do tiste vojne, katero je hotela grofica Castiglione doseči s tem, da je samo sebe žrtvovala cesarjevi pohlepnosti.

Ljubezensko razmerje med cesarjem Napoleonom III. in med grofico Castiglione je vzelo konec, kakor ga vzemo običajno taki romani. Med vojno je cesar spoznal toliko drugih lepih žensk, da je na grofice pozabil. Ko je grofica l. 1860. po vojni zoper Avstrijo v Pariz, ni igrala nobene večje vloge več in po padcu Napoleona se je sploh umaknila iz javnosti.

Pri vseh narodih in v vseh časih se je zgodilo, da so ljudje žrtvovali telesa svojih hčera višjim namenom — grofica Castiglione je pa za to klasičen izgovor.

Naprednjaki, prispeljate za Narodni sklad!

Stampilije
vseh vrst na urade, družstva, trgovce itd.
Anton Černe
gravir in izdelovatelj
kavčkovskih stampilij
Ljubljana, Sv. Petra, 6.
Goriški tranki.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež
Oljnate barve
v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Laki
pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(kit) priznane in strokovne
preizkušene najboljši.

Karbolinej prve vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.
Čopiči
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!

VEČ 400 GODI NA
uziva Humpolec glas suknarsko gradbo.
Najbolje suknjo in modno robu
nudi tvrdka
ANT-TOMEČ
izvoz suknja
u Humpolcu
(Češka)
Uzroci
hudega
trina

CHRISTOFLE
Jedilno in namizno orodje
Priznane najboljša posrebljena.
Najlepše oblike. Kompletne
opravljene kasete za namizne
orodje, sklode, posode
za omake, kavni in čajni
servisi, namizni nastavki,
umetnine.
Edino nadomestilo za pravo srebrno.
Specialni predmeti za hotela, restavracije
in kavarne ter za pensije, me-
naje i. t. d.
G. in hr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie
Dunaj L. Operaring št. 5.
(Heinrichhof).
Ilustrovani cenovni zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg. stojajočo tvorničko znamko in polno ime

Climax
motor na
surovo olje
najpreizkušenejši, najcenejši obratni motor.
Konjska moč stane na uro 1/2, do 2/3 vinarja.
Ni treba hlajenja z vodo. Ni finančne kontrole.
Brez nevarnosti za eksplozijo. 289
Pojasnila in proračune daje inženirska pisarna L. Ungar, Gradec.

Ugodna prilika
Hvaljka
Kamirna
1. bo 15. 10. 1910.
2. bo 15. 10. 1910.
3. bo 15. 10. 1910.
4. bo 15. 10. 1910.
5. bo 15. 10. 1910.
6. bo 15. 10. 1910.
7. bo 15. 10. 1910.
8. bo 15. 10. 1910.
9. bo 15. 10. 1910.
10. bo 15. 10. 1910.
11. bo 15. 10. 1910.
12. bo 15. 10. 1910.
13. bo 15. 10. 1910.
14. bo 15. 10. 1910.
15. bo 15. 10. 1910.
16. bo 15. 10. 1910.
17. bo 15. 10. 1910.
18. bo 15. 10. 1910.
19. bo 15. 10. 1910.
20. bo 15. 10. 1910.
21. bo 15. 10. 1910.
22. bo 15. 10. 1910.
23. bo 15. 10. 1910.
24. bo 15. 10. 1910.
25. bo 15. 10. 1910.
26. bo 15. 10. 1910.
27. bo 15. 10. 1910.
28. bo 15. 10. 1910.
29. bo 15. 10. 1910.
30. bo 15. 10. 1910.
31. bo 15. 10. 1910.
32. bo 15. 10. 1910.
33. bo 15. 10. 1910.
34. bo 15. 10. 1910.
35. bo 15. 10. 1910.
36. bo 15. 10. 1910.
37. bo 15. 10. 1910.
38. bo 15. 10. 1910.
39. bo 15. 10. 1910.
40. bo 15. 10. 1910.
41. bo 15. 10. 1910.
42. bo 15. 10. 1910.
43. bo 15. 10. 1910.
44. bo 15. 10. 1910.
45. bo 15. 10. 1910.
46. bo 15. 10. 1910.
47. bo 15. 10. 1910.
48. bo 15. 10. 1910.
49. bo 15. 10. 1910.
50. bo 15. 10. 1910.
51. bo 15. 10. 1910.
52. bo 15. 10. 1910.
53. bo 15. 10. 1910.
54. bo 15. 10. 1910.
55. bo 15. 10. 1910.
56. bo 15. 10. 1910.
57. bo 15. 10. 1910.
58. bo 15. 10. 1910.
59. bo 15. 10. 1910.
60. bo 15. 10. 1910.
61. bo 15. 10. 1910.
62. bo 15. 10. 1910.
63. bo 15. 10. 1910.
64. bo 15. 10. 1910.
65. bo 15. 10. 1910.
66. bo 15. 10. 1910.
67. bo 15. 10. 1910.
68. bo 15. 10. 1910.
69. bo 15. 10. 1910.
70. bo 15. 10. 1910.
71. bo 15. 10. 1910.
72. bo 15. 10. 1910.
73. bo 15. 10. 1910.
74. bo 15. 10. 1910.
75. bo 15. 10. 1910.
76. bo 15. 10. 1910.
77. bo 15. 10. 1910.
78. bo 15. 10. 1910.
79. bo 15. 10. 1910.
80. bo 15. 10. 1910.
81. bo 15. 10. 1910.
82. bo 15. 10. 1910.
83. bo 15. 10. 1910.
84. bo 15. 10. 1910.
85. bo 15. 10. 1910.
86. bo 15. 10. 1910.
87. bo 15. 10. 1910.
88. bo 15. 10. 1910.
89. bo 15. 10. 1910.
90. bo 15. 10. 1910.
91. bo 15. 10. 1910.
92. bo 15. 10. 1910.
93. bo 15. 10. 1910.
94. bo 15. 10. 1910.
95. bo 15. 10. 1910.
96. bo 15. 10. 1910.
97. bo 15. 10. 1910.
98. bo 15. 10. 1910.
99. bo 15. 10. 1910.
100. bo 15. 10. 1910.

Velika razprodaja!
4 pari čevljev
za samo 6 K 75 vin.
Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila, so mi poverili, da velik odstavek čevljev še daleč pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam vsakomur par moških in par ženskih čevljev iz trnega ali rjavega usnja s kapicami, za zavezovanje, z močno zbitimi usnjenimi podplati, najnovije oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih, lepih in lahkih. Vsi 4 pari za samo 6 K 75 vin. Za naročitev zadostuje dolgost. Po povzetju razpošilja razpošiljalnica čevljev
A. Gelb, Krakov št. 332.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko torej izključen. 513

Dragotin Puc
: tapetniški in preprogarski :
mojster
v tvrdki Puc & Komp.
Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1678 niskih cenah.
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11.

V Ameriko in Kanado
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Saxonia, 23. februarja 1910.
Pannonia, 1. marca 1910.
Carpathia, 6. marca 1910.
In Liverpool:
1515
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta)
26. februarja, 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 18. junija 1910
Mauretania dne 29. januarja, 19. februarja, 12. marca, 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.
Pojasnila in v. zne karte pri
Andr. Odlessek
v Ljubljani, Slovenske ulice št. 28.
poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 180
za odraslo osebo z davkom vred in 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Slovenski elektrotehnik
Fr. Sax
Ljubljana, Gradišče 17.
Uvaja vso vrsto elektrotehničnih naprav, kot svetila, telefon, električni hišni aparati za blagovne in svetilne vrste, prenosne strojevalne, navete za njih popravilo, osnove oskrbi popravilo in novouredben.
Izven Ljubljane se priporoča za uveljavljanje jako točnih
elekt. naprav za luč in moč.
Na razpolago dobro in zanesljivo blago.
Pokličite me, ako je vaš električni aparat moten. 5:20

Oskrbnik
samec, vojaščine prost, se sprejme s
15. marcem ali 1. aprilom. Pogoji:
poštenost, pridnost, teoretčno in praktično izveščen.
Prošnje s prepisi izpričeval, ki se pa ne vrnejo, sprejema iz prijaznosti
Ferd. Tomazin, ekonom v šmartnem pri Ljubljani. 496

Opreme za neveste
oprave za hotele
spomladanske novosti.
Vzorci gratis in franko. 66
Tkalnica S. Munk & sin
Dobruška 23 (Češko).

Svoji k svojimi! 179
Prva in edina češko-slovenska tvrdka za
uglaševanje klavirjev
posreduje kupovanje in prodajo novih in starih klavirjev, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev. Uglasuje „Glasbeni Matič“, „Mladiki“ in drugim slovenskim zavodom. Preglašuje pa brezplačno. — Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujemo točno in ceno Najtopleje se priporoča
G. F. Jurásek,
prvi kranj-slov. uglaševalec klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62 a, I. nadstr.

Krajevne zastopnika
proti proviziji išče tvornica c. kr. izklj. priv. vozniških koles
A. Mihatsch
Moravska Ostrava.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb
G. Flux
Gospodsk. ulica št. 6,
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor
privatno, trgovsko in gostilniško osebo za Ljubljano in zunaj.
Izbira različnih služeb, zlasti za ženske
Potnina tukaj.
Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prosi se za natančni naslov. 517

Prilika za nakup!
Prekrasna
žepna ura
z
verižico
samo K 3-50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 35 urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebrno verižico, natančno idočo za samo 3 K 50 vin. Dalje ponujam pristno pozlačeno 36urno remontoarko na sidro, veleprimna švic. uro s pozlač. verižico za 5 kron. 3letno pisarno jamstvo za vsako uro. — Po povzetju razpošilja

S. KORANE, izvoz ur v Krakovu št. 358.
Nebroj zahvalnih pism in nešteto ponarob. Za neugajoče denar nazaj. 511

Sukna
In modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Vzorci brezplačno. 523

Na obroke!

brezne remonturne, zlate dam-ke in moške verigice. Pritno, uradno punciirano blago. 4 K na mesec brez poviljanja cene. — Raz, ugovor se brzo in na vse kraje. Zahtevajte naročilni list. Te stroke največja razpošiljalnica na odplačila E. Lechner, Biscilava št. 81.

Išče se v najem ali na račun

gostilna

v prometnem kraju in v bližini ko-
lodvora.

Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«.

Mostna tehtnica

za tehtanje vozov ali živine, ki potegne
4000 do 5000 kg. že rabljena — se
kupi.

Ponudbe z navedbo cene sprejema
Ivan Bule, mesar in gostilničar,
Mirna na Dolenskem. 510

Dobra kuharica, vajena gostilne, išče
majhno, dobro idočo

gostilno

v najem ali na račun. Kupi tudi
hišo.

Pismene ponudbe pod „št. 500“
pečno ležeče Ljubljana, le proti
izkazu. 509

Puške:

Lancaster od . . . K 26.—
Flaubert 8 50
Pistole 2.—
Samokresli 5.—

naprej. Poprave ceno. Ilustriran cenovnik
franko **F. Dušek**, Opočno 76
ob državni železnici, Češko. 4310

CZUBA-COGNAC

Czka Eurozier & Cie
B. Stille Inzelnke
Eudaick

Ustanovljeno 1824. Boli se posel.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čes
Področje co), Celovec.

7-25 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Beljak, (čes Področje co), Celovec,
Prago, Draždane, Berlin.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes
Področje co), Celovec.

1-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2-28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes
Področje co), Celovec.

3-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, (čes Področje co),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice
Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čes
Področje co) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-2 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

3-08 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

TRUBAR

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

„znamenite Groharjeve slike“

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske
hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenjša kar jih
imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3-20.

Dobiva se v

Narodni knjigarni

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Lepo prai

dobe dekleta in žene vsake sta-
nosti, ako rabijo svoje najnovejšo
kremo na prai ali na telo na
prai. Rabi se samo zunanje; edino
zanesljivo učinkujoče sredstvo,
zajamčeno neškodljivo. Cena K
3.—, K 5.— in K 8.—. Zraven spadože milo
60 vinarjev. Prodaja jih gospa **Elžbete Šturm**
Dunaj II., Praterstrasse 63, vrata 7 &.

PRILIKA!

Brzodolni jarem

nov, fabrikat prve vr-
ste, se iz posebnih
vzrokov preda za
polovico nabavnih
stroškov. — Vprašanja pod „L. W.
81903“ na upr. »St. Nar.« 518

Vinski zakon

ki ga mora imeti nabitega
vsak gostilničar, vsak vin-
ski trgovec in vsak vino-
.. .. gradnik

sicer zapade strogi kazni

.. .. se dobiva v

„Narodni knjigarni“
v Ljubljani
Prešernova ulica št. 7
po 70 vin, s pošto 80 vin.

A. KUNST

Ljubljana
Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka na damo, gospodo
in otroke je vedno na zalogi.

Vsehriša naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se skrbno upoštevajo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z
zlatnine in srobrnine.
Stari trg 26.
Popravila se izvršujejo
točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.



Josip Stupica

jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svoje bogate zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
kakor tudi krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo
vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene vozove
in konjske nprave.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporočam svoje bogate zalogo
najmodernejših, najfiniših

kožuhovin, klobukov in čepic.

Prevzema tudi vsa v to vrsto spada-
joča popravila proti najnižji ceni.
Kupuje tudi vsakovrstne kose div-
jačine in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,
Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje :: ::

Lekarnarja Schumannna 4468

želodčna sol

v svoji sestavi nanovo zboljšan, že več nego 30 let uve-
dena s najboljšimi napeli, je in ostane najboljšo sredstvo,
proti vsem vrstam želodčnih boleznim, črevesnim boleznim
in pomajhnanju teka. Neutrpična je za urejanje in
vzdrževanje dobre prebave. Kdor se nagiblje k hujšanju,
naj takisto dvakrat na dan rabi želodčno sol. — Škatlja stane K 1-50. Razpošilja se vsak
dan po pošti po povzetju in sicer najmanj 2 škatli. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah.
Glavna zaloga kem.-farm. laboratorij lekarnarja Julija Schumannna v Stockerau pri Dunaju.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.

Pazi! natančno na firmo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Vabilo

na X. redni občni zbor

ki se vrši

dne 3. marca t. l. ob 11. dopoldne

v zgornjih bančnih prostorih
v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 2.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
 2. poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1909 in predložitev letne bilance
k 31. decembru 1909.
 3. Poročilo nadzorstvenega sveta in podelitev absolutorija.
 4. Predlogi upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.
 5. Predlog o pooblastilu upravnega sveta v svrhu zvišanja delniške glavnice od
K 3.000.000 na K 5.000.000.
 6. Volitev upravnega sveta.
 7. Volitev nadzorstvenega sveta.
- Opomba: H glasovanju opravičeni gospodje delničarji, ki se name-
ravajo udeležiti občnega zbora, se s tem vladno vabijo, da v smislu § 12
društvenih pravil deponirajo svoje delnice najpozneje do 22. februarja t. l. pri
centrali ali pri podružnicah v Spletu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
- V Ljubljani, dne 12. februarja 1910.

Upravni svet.

Zahvala.

Ko se po 14 letnem bivanju na Marije Terezije cesti, kjer sem
posloval kot restavracija

„pri Novem svetu“

poslavljam od tega kraja in preselim v lastno hišo v drug del mesta,
mi je dolžnost, da se najiskrenejše zahvaljujem vsem cenj. mestnim in
okoliškim gostom svoje restavracije, ki so me tako radi in v tako
obitem številu posečali.

Zahvaljujem se za prijazni obisk v prvi vrsti vsem svojim oseb-
nim prijateljem, ki so vselej pospeševali ugled mojega podjetja, dalje
vsem cenjenim streliškim klubom in kegljskim družbam, vsem slavnim
pevskim in drugim društvom in klubom, ki so prirejali pri meni vese-
lice, shode, skupne obede, vsem cenj. kmetiskim posestnikom iz okolice
in voznikom, ki so radi ostajali pri meni, obenem tudi vsem zaključenim
družbam itd., — sploh vsem, ki so mi ves ta čas izkazovali zaupanje.
— Zadovoljnost cenj. gostov mi je bilo vselej največje zadoščenje.

Valentin in Antonija Mrak.

Priporočilo.

Obenem javljam vsem svojim cenj. dosedanjim gostom in drugemu
občinstvu, da otvorim o 5. februarjem t. l. v lastni hiši
na Rimski cesti št. 4 (preje pri Zajcu)

„restavracijo Mrak“.

Kakor doslej bom točil samo najboljša, zajamčeno naravnoprstna
vino iz najsvetlejših vinskih gor, ki sem jih osebno nakupil narav-
nost od vinogradnikov. Točil bom pa tudi vedno sveže najboljšo pivo.
Skrbel bom, da ohranim sedanjim dober sloves svoje kuhinje. tudi v
buduči. Okusna gorila in mizla jedila se bodo dobivala vsak čas dneva,
priporočam se pa tudi za abonentat na kosilo in večerje in
prireditev skupnih obedov in večerj — vse po zmernih cenah.

Sploh bom pa skrbel, da z največjo skrbnostjo ter točno in
prijazno postrežbo zadovoljim vse cenj. p. n. goste in si še nadalje
ohranim sedanjim dobi glas kot restavracija.

Valentin in Antonija Mrak.

„Daj predjem . . .“

Ravnatelj popularnega gledališča Ambigu v Parizu, Chelly, je ne samo izbrani ravnatelj nego tudi odlični igralec. Ima pa eno lastnost, zaradi katere je pri svojem osebnem skrajno nepriljubljen: skop je in še predjem je od njega težko dobiti. To se p. r. v. tako je bilo še pred nekaj tedni, kajti sedaj je Chelly temeljito kuriran in daje predjume takorekoč z veseljem.

To kuriranje se je zgodilo na naslednji način:

Nekedane dne se je igralec Lapatie oglasil pri ravnatelju in zahteval večji predjem. Chelly je po svoji navadi odredil predjem in je igralca iz pisarne vrzel.

Zvečer sta Chelly in Lapatie nastopila v igri, v kateri imata oba važen prizor. Chelly ima v igri Lapatie ustreliti. Slučaj je nanesel, da se samokres ni sprožil. Kot rutiniran igralec si je Chelly seveda znal takoj pomagati. Potegnil je sabljo in vzkliknil: »Če samokres ni za nič, te ubijem z mečem!«

Chelly je planil na Lapatie s povzdignjenim mečem a Lapatie se je okrenil in je Chellyju — iztrgal meč iz rok. Chelly je bil v strašni zadregi. »Daj mi meč!« je siknil jezno. »Daj mi predjem!« je odgovoril Lapatie mirno in se umaknil za nekaj korakov. Chelly se je srdito zaletel v Lapatie, da bi mu vzel meč, a Lapatie se ni dal premagati, nego je zgrabil Chellyja in ga položil na tla. Občinstvo je kar tulilo zadovolje stva.

Ker Chelly ni hotel, da bi občinstvo zapazilo, kako se je stvar zasukala, predjuma pa tudi ni hotel dati, je začel boj iznova, saj dokler ni bil Lapatie mrtev, se igra ni mogla nadaljevati. Bojeval se je s pručkami, s svetilniki in s stoli, a Lapatie se je vsakega napada ubranil. »Umri, ljudi!«, drugače te še danes iz gledališča vržem!« se je ljutil Chelly, a Lapatie mu je mirno odgovarjal: »Daj predjem!«. Naj je Chelly poskusil karkoli, na vse je Lapatie odgovoril: »Daj mi predjem!«. Ko je bil Lapatie vzel Chellyju tudi zadnje orodje iz rok, ko je občinstvo že kar norelo — tedaj ni preostalo Chellyju nič drugega kakor da je kapituliral. Obljubil je na častno besedo, da izplača Lapatieu zahtevani predjem in na to se je dal Lapatie ubiti z udarcem s pestjo na čelo.

Od tega dne ga ni v Parizu gledališkega ravnatelja, pri katerem bi bilo tako lahko dobiti predjem, kakor pri Chellyju.

Po svetu.

* »Be, be, črni bacek!« Ker bo kmalu otvorjena angleška spodnja zbornica s prestolnim nagovorom, spominjamo svoje čitatelje na prestolni nagovor, ki ga je imel angleški kralj Jurij IV. še kot regent. Jurij je staval z lordom Sheridanom 100 ginej, da bodo lordi tako zamaknjeni v njegovo osebo, da bodo popolnoma prezrli smisel njegovega govora. V dokaz za to hoče izgovoriti govorni prav bedast stavek, ki ne bo nikoli zvezi z ostalim govorom. Ako se bo kdo izgovorjenim besedam smejal ali kakorkoli pokazal svojo pozornost, tedaj izgubi Juri 100 ginej. Čez nekaj dni je takratni regent Juri res imel svoj prestolni govor. Govoril je baš o razmerah med Anglijo in Španijo; kar naenkrat je pa izgovoril besede: »Be, be, črni bacek!«. Zbornica je ostala popolnoma resna; opaziti ni bilo niti najmanjšega začudenja. Lord Sheridan se je vsled tega zelo jezil na svoje tovariše. »Čudil sem se,« je pravil svojim tovarišem, »kako ste mogli preslišati Jurijeve besede. Ali niste ču, ki je razločno dejal: »Be, be, črni bacek!« Seveda smo čuli,« so odgovorili lordi. Ker je pa kraljeva visokost gledala tebe, ko je izgovoril omenjene besede, smo vsi mislili, da so besede namenjene tebi. Zato smo bili tudi toliko diskretni, da nismo hoteli pokazati svojega začudenja.«

* Vrednost vode. Dr. Willoughby je predaval v higienskem inštitutu v Londonu o važnosti vode v človeškem organizmu. Po njegovem pričanju greše mnogi v tem, da pijejo premalo vode. Voda, ne samo, da je glavna sestavina telesa, temveč tudi glavno sredstvo, ki prispeva do brezštevilnih kemijskih sprememb v tkanju človeškega telesa. Čistost vode odvrta vsa možna otrovna materija iz krvi in je vsled tega velike važnosti. Ker z vsakim izločanjem snovi iz človeškega telesa odhaja tudi nekaj vode, jo je treba iznova nadomestiti. Na vsakih sto oseb, ki ne pijejo preveč alkohola, jih prihaja deset, ki pijejo premalo vode in trpe vsled tega na glavoboli, utrujenosti in drugih bolehnostih. Predavatelj je rekel, da ono, kar zdravi ljudi v Karlovih Varih, ni nič drugega, nego voda. Ta pomaga prebavljati. Voda je temeljna zahteva in hrana življenja; brez vode ni možno živeti in naj bi imel človek še toliko in še tako dobrih jedil.

* Avstralski biseri. Biseri so ena najdražjih stvari na svetu, s katero se lepoticijo dandanes dame takozvani »najvišji« krogi. Te dame pa niti ne vedo, odkod so biseri in kako minolost imajo za seboj. Do novejšega časa se je mislilo, da je njihova domovina otok Cejlon. Ali v zadnjih letih se je pridobivanje biserov v Avstraliji, zlasti v Queenslandu, mnogo povzdignilo in večina biservov je sedaj avstralskih. Samo v Queenslandu se je v dobi od leta 1901 do 1907 dobilo 4610 ton bisernih školjk, katerih vrednost je znašala približno 14.000.000 K. Ako je sreča podjetniku mila, je v kratkem bogataš. Ubogi potapljač pa, ki nabira na dnu morja školjke, pa zasluži za svoje težavno in nevarno delo borih 20 do 40 kron mesečno, sicer se pa deli tudi premija 400 kron za vsakih 20 stotov. Od aprila do novembra so ribiči pri delu zunaj na morju in se vračajo domov samo vsakih 6 tednov enkrat, da spopolnijo zopet hrano, drva za kurjavo itd. En parnik vedno spremlja flotilo ribičev. — Vsako popoldne obišče nadzornik domačine potapljalce in pobira školjke, katere na ladiji potem odpirajo. Najboljši biseri ležijo vedno bolj proti robu školjke. Pa biseri niso edini dobiček podjetnikov. Školjke same imajo tudi vrednost kot takozvani »perlmutter«. V Novi Kaledoniji že obstoja ena tovarna, ki izdeluje gumbe iz školjk, drugo tako tovarno pa sedaj gradijo v Queenslandu.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

* Napitnine dajati je pač samo razvada, ki ni nikjer drugje utemeljena, kakor v takozvanem »bon tonu«. Značilno na je, da so bili ljudje, katerim se nikakor ne more odreka »bon ton«, v tem oziru skrajno umazani. Naj navedemo nekaj takih vzgledov. — Ko je glasoviti tenorist Famagno gostoval v Moskvi, se je pač nastanil v najboljšem hotelu, v drugem oziru je pa bil tako skop in umazan, da je ves čas svojega bivanja hranil sveče in jih deval v omaro, in ko je odšel, jih je poklonil uslužbenecem namesto napitnine. Ni manj znameniti violinist Paganini je bil ravno tako na glasu kakor stiskalec. Koncertujoč v Londonu, je bil kupil v neki tobakarni nekoliko praznih škateľ od boljših smodk. jih napolnil s recenzijami o svojih uspehih in jih čvrsto zabil z žebli. Ostavljajoč svoje stanovanje, zahvaljeval se je najhubeznejše služkinji za izkazano mu pažnjo in poklonil je vsakemu po eno škatljo. Kako so bili začuden in razočarani, ko so dobili namesto smodk same stare časopise, si pač lahko misli vsak. Angleški slikar Uistler, splošno ekscentričen človek, je tudi dajal originalne »napitnine«. Ko je nekoč obedoval s svojimi prijatelji, je zapazil, da se lakaj, ki jih je posluševal, vedno sklanja blizu gospode, očitno prisluškuječ vsako besedo; slikar ga je vrlo ljubezljivo povabil, naj stopi bližje, da mu ne bi ušla ena beseda. Ko je bil slednjič obed res pri kraju, med katerim se je umetnik izkazal zabavnega humorista, in ko je natak ar prišel račun, je plačal Uistler, kakor je bilo zapisano, zaprl denarnico in jo spustil v žep, razločivši natak arju, da sme šale in smešnice smatrati kakor svojo lastnino. Ako jih bo umel uporabiti pravilno, da mu lahko donesejo lepo svotico. Drugič, ko je umetnik zopet obedoval v ravnoisti gostilni, ga je stregel isti natak ar; a zapomnil si je bil prejšnjo lekcijo in ostal je v pristojni oddaljenosti od gospode; zato je dobil tudi pošteno napitnino. Znameniti francoski umetnik Gustav Dore je poklonjal uslužbenecem kakor napitnino svoje skice, ki jih je izvrševal z veliko brzino navadno kar v gostilni, med tem ko je pil ali jedel. Angleški apostol treznosti Jurij Krjusen, računajoč, da bo uplival na nekega opitega slugo, ga je pončil o škodljivosti alkohola in mu med tem poklonil večjo, krasno izdelano sliko, ki je predstavljala smrt pijanca. Vseeno ni imela slika zaželjenega rezultata, ker je pijanec sliko še isti dan prodal in dobljena novce pošteno zapil. Angleški prirodoslovec Franc Bjoklend se je vračal z nekega daljšega sprehoda s svojimi prijatelji in je zavil v gostilno, da bi obedoval. Ko je hotel plačati, je zapazil, da ima komaj toliko, da plača obed za-se in za prijatelja, a za natak arja, ki jih je postregel, ne ostane ničesar. Bjoklendu, ki je bil navajen dajati dobre napitnine, je bilo to zelo sitno; a kar mahoma mu je padla v glavo misel: hitro je segnrl z roko v žep in izvelkel iz njega živega močerada. Naklonil ga je natak arju mesto napitnine.

Slovinci in Slovenke! Ne zahte družbe sv. Cirila in Metoda!

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reicheva hiša.
Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšo
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nedavno varoval sem
se s posojilom.

Josip Rojina
krojač prve vrste
v Selenburgovih ulicah šte. 5.
nasproti glavne pošte
konkurira z največimi tvrdkami
glede **finega kroja** in elegancije izrisa e.
Tvornica zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kozmetičski predmeti
za olepšanje poti in telesa so:
Ada milo po 80 h.
: : cream po :
1 K;
da : Menthol :
ustna voda po
1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po
1 K;
lasna pomada
1 K.
Ti izdelki „Ada“, ki so oblatveno
varovani, so n prodaj le v
Orlovi lekarni
Ph

Revmatizem,
protin, ischias. Nervoznim 4511
rad pismeno zastopnik sporočim, kako sem
se rešil mukopolnega trpljenja.
Karel Bader, Illertissen, Bavarsko



„Ottoman“ papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.



II 424

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tvrdke Fratelli Branca v Milanu

edine in izključne lastnice tajnosti o pripravljanju
je najuspešnejša želodčna grenčica na svetu!
Neutrpijiva v vsaki družini! — Dobiva se v Ljubljani pri:
J. Buzzoliniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Uradniško hranilno društvo

Graeco, Herrengasse 7, II. nadst.
Osební kredit in posojila za ranžiranje
uradnikom, profesorjem, učiteljem, umi-
rovljenecem itd. pod najugodnejšimi pogoji
eventualno tudi brez porokov p. oti enkrat-
nemu poroštvenemu prispevku. Nikakih
predstroskov. Pro. pekte in pojasnila dajate za
Krajske: 4845

J. Kosem, Ljubljana,
Krakovski nasip št. 22

Štedilna ognjišča Triumph

za gospo-
dinjstva,
ekonomije
itd. v vsa-
kršn. iz-
peljavi.
Že 30 let
so njihovi
na Pri-
znana pu-
di kot najboljši in najtrpejše. Izdelki:
Naiveč prihranitev goriva. Specijaliteti:
Štedilna ognjišča za hotele, gostilne,
restoracije, kavarne i. dr. Ceniki in
proračuni na razpolago. Glavni katalog
franko proti doposlani znamki. 2500
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wela 18, Gorenje Avstrijske.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg
razpošilja 3666

ure, zlatino in srebrnino

na vse kraje sveta. Obr-
nite se zanesljivo na
domačo slov. tvrdko!

Veliki novi
cenik zastoj!

novosti!

Ploščnata, tenka, prava
nikelnasta Anker-Ros-

koplj. ura na 6 kamnov, pri krovu usta
nejo vedno bel. prav na
tačno 36 ur idola — K 4.50.

Srebrne ure od 6 kron naprej.

Vredno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se
denar vrne.

Sokolske verižice s slov. trakovi
nikelnasta K 1.20, srebrna K 5.—

I. zagrebški

vojno-pripravni zavod

(šola in internat)

od 1. marca t. l. glavni
učni tečaj za aspirante
za enoletno prostov-
voljno službo.

V zavodu poučuje samo
izvrstne moči. Uspeh dosejanih
izpitolov se mora imenovati iz-
vrstitev pripadajo mnogi učenci
tega zavoda c. in kr. vojski kot
častniki, praporščaki in enoletni
prostovoljci. 397

Natančnejše in program na za-
hitevo pri

ravnateljstvu zavoda

Zagreb, Kukovičeva ulica 15.

Linco: Zlata kolajna, najvišje priznanje.

R. WOLF Devin-
Buckau
Podružnica: Dunaj III, Ani Heumarkt 21.
Premične in nepremične polnparne in patentne
vročeparne lokomobile
od 10 do 800 konjskih sil.
Najbolj ekonomični, najbolj trpežni in zanesljivi stroji za
vse industrijske in poljedelske obrate.
V celotni izdelanosti nad 650.000 PS.

Rabite za streho vaših hiš

Eternit
ETERNIT TOVARNA I. J. DEVITA HATSCHEK LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UFJALU
Glavno zastopstvo za južne dežele:
V. JANACH in DRUG, Trst.
Vprašanja na Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski
kleparska in krotska dela iz različnega blaga.

AGRO-MERKUR
osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani
reg. z. z. o. z.
Ljubljana, Janez Terdinova ulica šte. 8.
Skladišče tudi v Trstu.
Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt,
kakor poljedelske in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro,
soliter, kalijevo sol itd.), modro galico, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste
semen, kolonijalno in špecerijsko blago itd.
Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.
Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenskih, istrskih,
dalmatinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrstnih vin. Cene jako nizke.
Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako
dobro in hitro postreže.

Lepo stanovanje
v solčni legi, obstoječe iz 3 sob, ku-
hine in pritlik kakor tudi posebnega
vrta s pavilonom vred se odda
murni siranki 476
od 1. maja t. l. naprej.
Pozvedbe v hiši št. 21 na Klu-
novi cesti pri hišnem posestniku.

Nedosežno
Najnovejša
ameriška iznajdba
Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta K 4-60.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znamke) mu pošlje diskretno in poštno
prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja
H. AUER
tvornica za gumasto blago.
Dunaj IX 2, Nussdorferstrasse 3-0.

Zobozdravnika Schweigerja
še izboljšana
ustna voda
„Tacitol“
povzroči prijeten hladilen okus v ustih
unči nastale bakterije, odstrani slab
dih, tudi pri kadičih, je nenadomest-
ljivo sredstvo zoper zobobol, ker s
inkturo, brez primeši vode, nasičena
bata v bolni zob vližena, takoj omili
bolečine.
„Tacitola“
ne bi smela pogrešati nobena hiša.
Podrobnejša navodila poda popis, ki je vsak
steklenici pridejan.
Cena steklenici je K 1-60.
Dob. se v lekarnah: Bohinc, Mayer,
Piccoli, Trnkózy, pri drožistu
Kancin in v vseh večjih prodajalnah
Naročila od 4 steklenic dalje se rešujejo
poštne prosto. 4312

Superfosfati
mineralni in animalni, na preiz-
kušenejši, najzanesljivejši in
najcenejši gnojilo s fosforjevo
4743 kislino
za vse vrste zemlje.
Vsebinsa strogo zajamčena. Garantira
se najhitrejši učinek, največji donos.
Za spomladnjo setev neutrpijivo.
Dalje
amonijakovi, kalijevi in solitrovi
superfosfati.
Dobavljajo jih vse tvornice za umetna gno-
jila, kmetijske družbe in društva.
Pisarna: Praga, Příkopy 17.

1483 Herbarijev podfosforokisli Zaloge skoro v vseh lekarnicah! Herbarijev 1

apneno železnati sirup **Sarsaparilla sirup**
Ze 40 let zdravniško preizkušeni in priporočani prsi sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj
pospešuje tek. Povzdiguje slast in roditev trupla in je izbrana za tvoritev krvi in kosti.
Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.
Edino izdelovališče in glavno razpečevališče **Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“** na Dunaju VII. 1, Kaiserstrasse 73-75.
(HERBARIJ-jev naslednik).
Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.